

სანამ ბიძინა ივანიშვილი საქართველოში იქნება, აქ ომის და სისხლისღვრის საშიშროება არ არსებობს

„ღაკარგეთ ზუსტად ის პერიოდი, რას ირაკლი ღარიბაშვილი აღარ იყო მთავრობაში, რომორს პრემიერ-მინისტრი“

სკვამინსტია აბრამი მელიასთვის

გზა „ბორჯბების საქმის“ წევრობიდან – „ნელსონ მანდელას სტატუსამდე“

ვინ არის „პოლიტიკტიმარი“ ჟორიკა რურუა?

ხურუშიანების ღოღი

რა უნდა, თქვენთან მორალს, თქვე ფულისა და ძალაუფლების ხურუშიანებო?

გოდოს მოლოდინები

ნაციონალები ელოდებიან თავიანთ გოდოს, მიშას, ის კი არა და არ ჩანს და არც არასდროს გამოჩნდება. ისინი კი მაინც დაელოდებიან, დაელოდებიან მთელი ცხოვრება. დაელოდებიან და ელოდონ — დალოდების უფლება ყველას აქვს...

ბაიღანა სომხების გენოსიდი აღიარა, სომხები ზეიმობენ, თურქები გლოვობენ

ვინ გასცემს პასუხს კითხვაზე, რატომ არის საქართველო ღარიბი ქვეყანა?

მწყემსი ირაკლი: „მივალ, მივუვები მე ჩემს ფარასა“

ქალბატონი პრეზიდენტები

რადიკალიზაციის სკეტი

გოლოს პოლოლიშვილი

ძალიან ვცდილობ, მაგრამ ამ „ნაც-მოდრობის“ მხარდამჭერებს ვერაფერი გაუშვამ.

მიუხედავად იმისა, რომ ისინი ზაზ-გასმული სიძულვილით და აგრესიით ეპყრობიან ყველას, ვინც მათ მოსაზრებებს არ იზიარებს, მე, პირადად, არ მძულს ისინი.

სიძულვილით არ მძულს, მაგრამ მათ საქციელს რომ ვუყურებ, უფრო გაცივილები და გაკვირვებული ვარ — რა სჭირთ ამ ადამიანებს? ასე რამ დაუბინდათ გონება და რამ დაუკარგათ საღად აზროვნების უნარი?

კაცი, რომელსაც გულწრფელად სჯერა, რომ შემოდგომაზე მიშა ჩამოვა, წინ წარუძღვება საპროტესტოდ აზვირთებულ მასებს და „ქართულ ოცნებას“ დაამარცხებს, დიდი ალბათობით, ნორმალური არ არის.

არადა, 31 ოქტომბრის არჩევნების შედეგებს თუ დავეყრებით, ასეთი 500 000 ადამიანი ცხოვრობს საქართველოში.

მე არც ამისი მჯერა, რადგან, ძნელი დასაჯერებელია, რომ ამ პატარა ქვეყანას 500 000 არანორმალური მოქალაქე ჰყავდეს.

მე არ მჯერა, მაგრამ ამ ციფრს რა ვუყოთ, ამ 27%-ს, რომელიც „ნაცმოდრობამ“ არჩევნებში მიიღო?

ნუთუ მართლა გაყალბდა არჩევნები, ოღონდ გაყალბდა არა „ქართული ოცნების“, არამედ „ნაცმოდრობის“ სასარგებლოდ?

კი, მაგრამ, როგორ შეიძლებაოდა ეს მომხდარიყო?

— როგორ შეიძლებაოდა და მრავალნაირად — გაყალბების უამრავი მექანიზმი არსებობს, რომლებსაც ნაციონალები შესანიშნავად ფლობენ. სინამდვილეში, მათი რეალური რეიტინგი 15%-ს არ აღემატება, — მიმტკიცებენ საარჩევნო საქმის გამოცდილი სპეციალისტები და იქვე იმასაც დეტალურად მიხსნიან, როგორ და და ხერხებით შეიძლებაოდა, „ნაცმოდრობას“ 27% მიეღო.

15 პროცენტია თუ 27, ორივე ძალიან ბევრია და ამდენი ქართველი ნამდვილად არ შეძლებდა იმისთვის, რომ „ნაცმოდრობამ“ ასულელის და აბითურის.

რა აზრი აქვს, ვუსაყვედურო ჩვეულებრივ, რიგით მოქალაქეს, რომელიც არაინფორმირებულობის გამო, უკრიტიკოდ იღებს ყველაფერს, რასაც „ნაცმოდრობის“ პროპაგანდისტული მანქანა აწვდის, მაგრამ რა სახელი შეიძლება ვუწოდოთ იმ ადამიანებს, რომლებსაც არც განათლება აკლიათ, არც გამოცდილება, არც გონიერება და გამჭრიახობა, თუმცა ეს ხელს არ უშლით სააკაშვილს და „ნაცმოდრობას“ ემსახურონ.

მათ შესანიშნავად იციან, რას წარმოადგენს და ვინ არის სააკაშვილი, მათ შესანიშნავად იციან, რა შემზარავი დანაშაულები აქვს ჩადენილი „ნაცმოდრობას“, მაგრამ მაინც არ ეთაკილებათ სააკაშვილის და „ნაცმოდრობის“ ყურმოჭრილი მონები იფენენ.

ამაზრზენი ფარისევლობა და თვალთმაქცობაა ეს, ხოლო ადამიანები, ვინც ამას აკეთებენ, უდიდეს შეურაცხყოფას აყენებენ ქართველ ხალხს, თვლიან რა მას გონებაჩლუნგ, გონებასუსტ მასად, უკაცრავად გამოთქმაზე და, ნახირად, რომელსაც საითაც გინდა, იქით გარეკავ.

როგორ შეიძლება ამას ეშველოს, როცა მთელი ტელე-მედია, არასამთავრობო ორგანიზაციების მთელი ქსელი, ორიოდ გამონაკლისის გარდა, ადამიანების ტვინების გამორეცხვაზე და დაზომბირებაზე მუშაობს და ამის აღსაკვეთად თითქმის არაფერი კეთდება.

რატომ არავე ინტერესდება, საიდან მოდის ის უზარმაზარი ფული, რაც ამ ორგანიზაციების შესანახად იხარჯება, რომლებიც დიად და დაუფარავად ეწევიან ანტიქართულ, ანტისახელმწიფოებრივ საქმიანობას.

რატომ არავე კითხულობს, რა მიზანს ისახავს ეს გლობალური შეტევა საქართველოზე, რომელიც 30 წლის წინათ დაიწყო და დღემდე გრძელდება.

იქნებ, მხოლოდ ცალკეული პოლიტიკური ჯგუფების ძალაუფლებისთვის ბრძოლა არ არის ამ უწყვეტი შტურმის მთავარი მიზეზი და იქნებ, ამ ბრძოლას გაცილებით სახიფათო და საგანგაშო მოტივი უდევს სარჩულად, მოტივი, რომელსაც ქართული სახელმწიფოს დაშლა და დემონტაჟი ჰქვია, რაც მხოლოდ რუსეთის კი არა, ყველა ჩვენი მეზობლის სანუკვარი ოცნებაა.

საგულისხმოა ის გარემოებაც, რომ სწორედ „ნაციონალური მოძრაობა“ აღმოჩნდა ის პოლიტიკური ძალა, რომელიც ქართული სახელმწიფოს ხარჯზე, მისი ინტერესების უგულვებელყოფით, ყველაზე ხელგაშლილი იყო მეზობლების მიმართ.

„ნაცმოდრობის“ დროს საქართველო გავდა აუქციონზე გასაყიდად გამოტანილ ნივთს, რომელიც იყიდებოდა ყველაზე, ვინც ფულს გადაიხდიდა.

ქართული სახელმწიფო ინტერესების გაყიდვიდან მიღებული მილიარდებით ხომ არ ფინანსდება საქართველოს წინააღმდეგ მიმართული ეს ომი, სადაც ქართველთა ერთი ნაწილი მტრის მიერ დაქირავებულ ჯარისკაცებს ჰგვანან და საკუთარ სამშობლოს დამპყრობლებით ექცევიან.

იქნებ, ღირდეს ამაზე დაფიქრება, სანამ მიშა! მიშა!-ს სკანდირებას დაიწყებდეთ, „ნაცმოდრობის“ ფანებო.

სემუელ ბეკეტს აქვს ერთი ასეთი პიესა „გოდოს მოლოდინში“.

მთელი პიესის განმავლობაში გოდოს ელოდებიან, ის კი არა და არ მოდის.

ასე, გოდოს მოლოდინში მთავრდება ბეკეტის პიესა.

ნაციონალებიც ელოდებიან თავიანთ გოდოს, მიშას, ის კი არა და არ ჩანს.

ისე დამთავრდება ეს „ნაციონალური“ სპექტაკლი, ისე ჩამოჰკრავს საფინანსო ზარი და ისე დაიხურება ფარდა, არ გამოჩნდება ნაციონალების გოდო — მიშა, ისინი კი მაინც დაელოდებიან, დაელოდებიან მთელი ცხოვრება, რადგან სენი, რომელიც ამ ადამიანებს შეჰყარეს, არ იკურნება.

დაელოდებიან და ელოდონ — დალოდების უფლება ყველას აქვს...

პასტანბ ხარჩილაშა

ხურუშიანების დოღი

ე.წ. ოპოზიცია გაფარჩაკდა, გამატრახაზდა, ისედაც გათახსირებული უფრო გათახსირდა და დაიშალა. წინა კვირას გამოშტერებული „ნაცების“ გარდა ყველამ პარლამენტში დურთა თავი. რამდენიმე კი დარჩა გარეთ, ვითომ გმირი, მაგრამ საერთო ჯამში, თემურ ალასანიას მაინც ჩაუფლავდა ყველა რევოლუციური პროექტი. აქეთ გუბავ სანიკიძე შესტირის აქუს, ლამის ყველა შევიდა პარლამენტში, მე კიდევ დავრჩი გარეთო... თან ნიკანორ მელიას მოუწოდებს: მე პარლამენტში არ შევდივარ, შენ კი ციხიდან არ უნდა გამოხვიდო!

ეს რომ პარლამენტში შევიდეს და ის კიდევ ციხიდან გამოვიდეს, ვითომ რამე შეიცვლება? ვითომ დედამიწა შეტოკდება? ჩემი ღრმა რწმენით, არც არაფერი შეიცვლება და არც დედამიწა შეტოკდება. ამათი მიკვირს, ამ აფერისტებისა, სიცოცხლეშივე გმირობაზე რომ აქეთ პრეტენზია... მე არ შევივარ, შენ არ გამოხვიდე და ხელისუფლებას დავამხობთო. გმირები კი არა, უბრალო ხურუშიანები არიან, ფულისმოყვარეობით და სკამონსური დაავადებით შეპყრობილი.

გუბავი უფრო შორს მიდის, უფრო

მეტად ხურუშიანობს, ანუ ვნებათაღელვობს, საქართველოში ერთი კაციც ვერ ვნახე, რამეს რომ გაავაგებინებო, გავა ხოლმე დრო და მერე იხახიან, მართალი ყოფილა, კაცო, გუბავიო. ჰმ... იმ დღესა ვნატრობ, ჩემი ნათქვამი რომ არ გამართლდესო. აჰა, ხომ გაყიდა დანარჩენმა ოპოზიციამ „ნაციონალური მოძრაობა“? დიახაც, გაყიდაო! თანაც გაწირა მარგინალიზაციისთვის და რეპრესიებისთვის, ეს უბრალო გაყიდვა არ არიო. გუბავი რომ „ნაციონალიზაციისთვის“ ბალანს იწიწკნის, ეგ მე სასაცილოდ არ მყოფნის. მახსოვს, რა დღეში იყო მაშინ, როცა ახლანდელ კუმირ მიხა სააკაშვილს ებრძოდა. ენლა კი მაგის მზესა ფიცულობს და დიდ პოლიტიკოსად მოიხსენიებს. ვაი, ამის პატრონს!

აქეთ თაკო ჩარკვიანი მოსტქვამს, ჩემი და გიორგი ვაშაძის პოლიტიკური გზები ძალაუვნებურად გაიყო, მე ის პრემიერ-მინისტრად წარუვადგინე, მისი პრემიერობა მინდოდა, ამათ კიდევ ელის-აშვილის გვერდით ჯდომა ამჯობინაო... ეჰ, ჩემი გიორგიც მოლაღატე ყოფილაო. ნეტა ჯუნიორა ვაშაძე ელისაშვილის გვერდით იჯდება თუ შალიკო ნათელაშვილის გვერდით, რა სხვაობაა, რა შეიცვლება, რა მნიშვნელობა აქვს? არც არაფერი!

ამათი არ მიკვირს, კაცო, ამათ რა ნაგავიც უყრიათ თავებში, ვიცით, მე პირადად ევროპიელი პოლიტიკოსებისა მიკვირს, ხან ისეთ რაღაცას იტყვიან ხოლმე, მუცელი ხელით მიჭირავს. აგერ, ევროპარლამენტარი ვიოლა ფონ კრამონი აცხადებს, სალომე სამადაშვილმა შარლმ მიშელის მიერ მომზადებულ დოკუმენტს ხელი რომ მოაწერა, ამით საქართველოს ევროატლანტიკური კურსი გადაარჩინაო. ეს ძაან მაგარი „სატოპკეა“, ვერ გავატარებ, ერთი ამბავი უნდა გავიხსენო: ის პერიოდა, თბილისიდან აფგან მუხთარლი რომ გაიტაცეს თავის შობლიურ აზერბაიჯანში და ჩვენმა ე.წ. უფლებადამცველებმა ტელევიზორში გნიასი რომ ატყეს. ამ თემას ე.წ. ლიბერალებმა და ე.წ. ჟურნალისტებმა მრავალი გადაცემა მიუძღვნეს, კაი ფულიც აკეთეს, მაგრამ მე ერთ გადაცემაზე მოგახსენებო... ინგა გრიგოლიას „რეაქციიდან“ დამირეკეს, იქნებ სტუდიაში მობრძანდეთ და თქვენი პოზიცია დააფიქსიროთო? ეხლა ვერე ეუბნებიან ხოლმე, მოდით, ვისაუბროთ, საკითხზე ვიმსჯელოთო, მოდაში აღარ არი. მივედი, თავზედი ვიწყველე, გამოვიდა ყოფილი სახალხო დამცველი, ლომჯარიას წინ კაცი რომ იყო,

ძალიან უხეში ვარ, ამათი კეთილგანზრდილები რომ მოვსტ...ან (ბოდიში თქვენთან)!

პოლა, ამსიგრძე ამბავი რაზე მოგიყვით? იმაზე, რომ მაღამ ფონ კრამონს თუ ჰკონია, საქართველო სალომე სამადაშვილის მხრებზე დგას, ძალიან ცდება!

ასევე ცდება და ბრიყვულ განცხადებებს აკეთებს კაიხნის წინ გაცემული და ახლა ნამეტნავად გაცემული შალო ნათელაშვილი. ამის დავითების მიხედვით, ბიძინა ივანიშვილმა იყიდა საფრანგეთის და ევროკავშირის პრეზიდენტები, ასევე... ევროკავშირის, გერმანიის და აშშ-ის ელჩები. ერთმა კი დაწერა სოციალურ ქსელებში, მაგრამ მეც უნდა გავიმეორო: შალო, თუ მთელი მსოფლიოს დიპლომატია ბიძინა ივანიშვილმა იყიდა, შენ და გუგავამ რაღა ფეხები უნდა მოსჭამოთ?!

ვიმეორებ, რათა კრამონებმა და სხვა ევროებმა თუ სენატორ-კონგრესმენებმა კარგად გაიგონონ, თუ არ გაიგონებენ, ჩვენ მაინც გვეცოდინება: იცით, რას გეტყვით? ღმერთმა დაიფაროს, ჩვენი სახელოვანი ქვეყანა ქარაქუცა სამადაშვილისა და „კაკებუნია“ ვაშაძის მხრებზე იდგეს. თავი დავანებოთ პიროვნებებს, საქართველო დგას თავის წარსულზე, აწმყოსა და მომავალზე, თავის ისტორიასა და კულტურაზე. მაღამ კრამონ, როგორც ჩემი მრჩეველები მატყობინებენ, ჩვენში საქართველოს ევროატლანტიკური კურსი მეგი გოცირიძის განიერმა საჯდომმა და ბადრი შუბლაძის სახიკლე ცომივით გაბრტყელებულმა შუბლმა გადაარჩინა... გაა ბარამიძის კრეტინულმა გამოხედვამ და გიგა ბოკერიას ელაშბრუცობამ კიდევ. ესლა არ მითხრათ, ნაკლზე ნუ მიუთ-

ზოგადსაკაცობრიოა, ვითომ ისტორიულია, რომელმაც ჩვენი მომავალი უნდა განსაზღვროს. სინამდვილეში არაფერია, დემოკრატიობანას თამაშია, მეტი საქმე რომ არა აქვთ და ერთად იდგებიან იფხანენ, ეგ არი. რა მნიშვნელობა აქვს, მაგალითად, ელენე ზოშტარია პარლამენტის შენობაში დაუსტვენს თუ ქუჩაში? მითხრათ, რა მნიშვნელობა აქვს, საკანონმდებლო ორგანოს ღობეს შეახტება თუ ნაგვის მანქანას? რა დემოკრატია, რაის პლურალიზმი? ქალი რუსეთში იჯდა, მგომო დაამთავრა, კაკებეს უმაღლესი სასწავლებელი. აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში ამ ინსტიტუტდამთავრებულებს საერთოდ აუკრძალეს მუშაობა სახელმწიფო სტრუქტურებში, ეგენი რუსეთის ოფიციალური ჯაშუშები არიან, რას ეხვეწებით, რას ექაჩებით, გინდათ თუ არა, შემოეთრეთით?

ჰაერი კარგად რომ ისუნქოს. არ ვიცი, შეიძლება სანამ ეს წერილი დაიბეჭდება, მელია წიხლისკვრით გამოაგდონ გარეთ, მაგრამ ამისხენით, რა მნიშვნელობა აქვს, ეს უინტელექტო მასა სახლში იჯდება, კამერაში, ოფისში თუ ქუჩაში? მითხრათ, ამით რამე იცვლება? დედამიწა უკულმა იწყებს ტრიალს? ევროკავშირის „ნაჩაღიკობამ“, ჩვენ გადავიხდით მაგის გირაოსო. რათა, რათ უნდა გადაუხადონ, ვინ მიგდია? აკი დემოკრატია უპირველესად ადამიანთა თანასწორობა არისო? ესლა რა გამოდის? ავაზაკ მელიას, რომელმაც სისხლის სამართლის დანაშაული ჩაიდინა, რომელიც მთელი ქვეყნის თავზე დამხობას ცდილობდა, ყველაფერი უნდა ვაპატიოთ და გირაოც გადაუხადოთ? მაშინ, ამისხენით, რა დანაშაუვს რიგითმა დანაშაუვებმა, რომელთა დანაშაულიც

ნაწერით. ეს რა პოლიტიკააო, გამაგებინეთო, ტიტველი ფოტო გამომიფინა კაცმა, უბრალოდ ზნეობა ხომ არსებობსო? ერთ რამეში ვეთანხმები ჯუნიორს, ზნეობა მართლაც არსებობს ამ დუნიაზე, მაგრამ ოქრუაშვილისთვის, შენთვის და ნებისმიერი ფანჩატურელისთვის — არა! რა უნდა თქვენთან ზნეობას, ბიჭო? სუსმა ამოაგდო, მიყურებენო, მითვალთვალეებენო... გითვალთვალეებენ არა, იხვის ტოლმა, როგორც მახსოვს, შენ თვითონ გააბაზრე, „ფეისბუქში“ დადე და მერე აღარ მოგეწონა, გოიმაღ რომ გამოგაცხადეს.

ჰმ... ზნეობაო, მორალიო, ლპარაკობენ უზნეოები, რაც ამათ საბრეზიდენტო და საპარლამენტო არჩევნების პერიოდში ჩაიდინეს, რამდენ ადამიანსაც ცილი დასწამეს და მოღალატედ გამოაცხადეს, სად აქვთ უფლე-

მეტიც, შალოს უკვე იმდენზე გაეხსნა ტვინი, ყოველ საღამოს დაწინააღმდეგებლად სტუდიაში და ამტკიცებს, დონალდ ტრამპის საარჩევნო კამპანიას ბიძინა ივანიშვილი აფინანსებდა მისი სიძის და რუსეთის მეშვეობითო. დაეუშვათ, ტრამპი დააფინანსა ივანიშვილმა (ან კი რაში სჭირდებოდა თვით მილიარდერ დონალდს ბიძინას ფული?), ახლა რას აკეთებს მძინარე ჯო, აშუშუს ახალი პრეზიდენტი, რატომ არ დაგვსჯის, რატომ არ დაგვიწესებს სანქციებს? საქმე ის არის, რომ ეს უკრაინელ მიხოს მოგონილი ზღაპრებია და შალოც იმეორებს, ჰკონია, იმან ძან ჭკვიანური რამე-რუმეები მოიგონა. ახლა რომ ვთქვა, ღმერთო, ყველა თავის ჭკუაზე დააყენე-მეთქი, ჩემი მხრიდან უსამართლო საქციელი იქნება, რადგან ისედაც ყველა თავის ჭკუაზეა... აბა, ერთი ამისხენით, იგივე შალიკოები, ვალიკოები, აკუები, წაკუები თუ კიკუები რატომ უნდა ლაპარაკობდნენ უფრო ჭკვიანურად?

პო, ისევე გამექცა სიტყვა... ითებო... მივუთითებ და მეტსაც ვიზამ, როცა საქმე ქვეყანას, მამულს, საშობლოს და სახელმწიფოს ეხება. აეგრე!!! დამალვას აღარ აქვს აზრი... ეს ჯუნიორა ვაშაძეც კაი ჭუნ-ჭულიკა ყოფილა, გაავაგასქელებული ზის გაავაგასქელებულის გადაცემაში და ჭორიკობს: „ამნისტიაზე დავხოცეთ ერთმანეთი, კინაღამ გალსტუკი მოვახიე თალაკვაძეს რაღაც საკითხებზე, მაგრამ ყველაფერს ხომ არ მოვეყვები? ძალიან მძიმე შეხვედრა იყო. ნ თვის ნერვების წვევების ფასად არის მოპოვებული შეთანხმების დოკუმენტი, კინაღამ ფიზიკურ დაპირისპირებაში გადავედით თალაკვაძესთან. სხვებიც დაადასტურებენ, თუ არ გჯერათ“.

ეს არი დემოკრატია? არა, ეს ხურუშიანების დოღია, ჩემმა მზემ!

ხოშტარია ვითომ იქალაქო თუ იკაცა, ვერ გაიგებ, რომელს აწვევა, პარლამენტის წევრის მანდატზე უარი თქვა, ეგ მანდატი პარტიული სიით მოვიპოვე, პარტიიდან გავედი და აღარ მეკუთვნისო. როგორ გითხრათ, სადღაც სიმართლეს ამბობს, მაგრამ მაგას რაღაც მაკვარანცხული აქვს ჩაფიქრებული, მანდატზე უარს არ იტყვოდა, დამიჯერეთ, ეგრეა, ვიცი, კარგად ვიცნობ მაგათ ჯიშსა და ჯილაგს!

ამ წერილს ისე ვერ დავამთავრებ, ნიკანორ მელია თუ არ ვახსენე, მაინც პატიმარია, ეგ ჩემისა!

თურმე (როგორც მოქალაქე ლაშა პატარკაციშვილი წერს სოციალურ ქსელში) ნიკუმა მელიას ყველაფერი აქვს კამერაში, ინტერნეტიდან დაწვებული, ჟურნალისტების შესვლით დამთავრებული... სადილი, პირველი, მეორე, მესამე და დესერტიც ზევიდან. თან თურმე „მესერიც“ გაუხსნეს,

მელიას დანაშაულთან შედარებით სასაცილოა? ხომ არის იმ რიგითი დანაშაუვების თვალში და არა მხოლოდ მათ თვალში ეს სახელმწიფო სასაცილო? თუმცა მართო ეს სახელმწიფო? მთელი ევროპა და დუნია, ხალხო!

ესე იგი, უყურეთ, ჩამოვიდნენ ევროპული პოლიტიკოსები, დიპლომატები და გვეუბნებიან, ვინმე მელიამ დანაშაული რომ ჩაიდინა, უნდა აპატიოთ, ციხიდან გამოუშვათ, გირაოს ფულს ჩვენ გადაუხდით, ვიცით, რომ გიჭირთო. ვიმეორებ: მელია ციხეში ეგდება თუ გარეთ, ამით რა შეიცვლება, წელს კახეთში სეტყვა აღარ იქნება? 40 ათას ლარს მაგ ყვეერიფხანას რომ უხდით, არ სჯობდა, მესეტყვევებისთვის პრემიების სახით დაგერიგებინათ, ეგებ უფრო კარგად დაემიზნებინათ, ეგებ ღრუბლები უკეთესად გაეფანტათ?!

გიორგი (ჯუნიორ) ვაშაძე ტირის, ირაკლი ოქრუაშვილმა „ფეისბუქში“ ჩემი ტიტველი ფოტო გამოფინაო, რომელიც სუსმა ამოაგდო ვაიბერის ჩა-

ბა, საერთოდ ზნეობასა და ეგეთ ღირებულებებზე ილაპარაკონ? ეს ნაძირლები ბიძინა ივანიშვილის სიძულვილით შეიკრიბნენ, მაგრამ ერთმანეთის დანახვაზე მაინც გული ერევათ, როგორც კი კოვზი ნაცარში უვარდებათ, ეგრევე ერთმანეთს უსწორდებიან.

აგერ, ერთი როა, ვინმე დავით ჭიჭინაძე, „ქართული ოცნების“ დეპუტატი იყო წინა მოწვევის პარლამენტში, დადის სტუდიაში სტუდიაში გრიგოლიებთან, გვარამიებთან, იმანოებთან, ამანოებთან და მორალზე ქადაგებს. ესე იგი, ტიპი „ოცნებაში“ იყო, იმდენი იძრომიდალა, იმდენი იჭორავა, გარეთ იმდენი რაღაცები გამოიტანა, ჰკრეს პანჩური და გამოაგდეს, ესლა დგას და კითხულობს, სად არი, ხალხო, მორალიო?

ჰა, ჰა, ჰა! რა უნდა, თქვენთან მორალს, თქვე ფულისა და ძალაუფლების ხურუშიანებო? არ გადამრიოთ, რააა!

ბელა ზამდელაშვილი 555 48 48 61

მოდელირება დემოკრატია, სპეციალისტთა და ყველის ნაჭერი სათაგურში

ნიკანორ მელიას პოლიტიკოსი კი არა, სადაც სამართალია, აბრაგი უნდა ერქვას.

— ტყვიან არ გამოვალ, თუ ამა და ამ მოთხოვნას არ შემიძრულებო, — ევაჭრებოდა აბრაგი ხელი-სუფლებას და, ხშირ შემთხვევაში, მიზანს აღწევდა კიდევაც — უღრან ტყეში უგზო-უკვლოდ მოწოწილად აბრაგის დენის ნაცვლად ხელისუფლებას ერჩია, რაღაც დათმობებზე წასულიყო და აბრაგი როგორმე ტყვიან გამოეცხებინა.

ერთი განსხვავება მაინც არის ტყეში მოწოწილად აბრაგსა და თბილისის ქუჩებში მოთარეშე პოლიტიკოს ნიკანორს შორის — აბრაგი თუ ტყეში იყო გამაგრებული, ნიკანორი ციხეშია გამაგრებული — ზის არ-ხეინად რკინის კარით და გისოსებით შეჯავშნულ მყუდრო საკანში, კართან დაცვა უყვია, საჭმელ-სასმელი არ აკლია, წყალი უფასო, დენი უფასო, გათბობა უფასო, ზის მორჭმით და მთელ ქვეყანას ეკაიფება — გირაოს არ გადავიხდი, ანისტიანე თანახმა არ ვარ, ვეროკავშირის თავდებობით

მერე რა, რომ ამასობაში ქვეყანა ზარალდება და ზიანდება, თუმცა ამ-ათ ხომ დიდი ხანია დამტკიცეს, რომ ქვეყანა სულ ცალ ფეხზე ჰკიდათ და საკუთარი ეგოისტური მიზნების გარდა არაფერი აინტერესებთ.

მაინც, რა უნდა ამ პატიმრად თვითდასაქმებულ მელიას, რომელმაც ყველაფერი გააკეთა, რომ, როგორმე დაეჭირათ.

რა უნდა მელიას და ის უნდა, რომ საკუთარი პერსონა კანონზე ზევით მდგომ, სახელმწიფოზე მაღლა მდგომ მოქალაქედ აღიარონ, რომლისთვისაც ცალკე, ექსკლუზიურად დაიწერება სპეცკანონები, რომლითაც ის ხელშეუხებელი პერსონა გახდება.

სპეცკანონის მიხედვით, მელიას უფლება უნდა მიეცეს, უხელმძღვანელოს შტურმს პარლამენტზე, ნებისმიერ სხვა სახელმწიფო ორგანოზე, მოუწოდოს მოქალაქეებს, ძალისმიერი მეთოდებით შეიჭრან შენობებში და ამისთვის პასუხის მოთხოვნა ვერავინ გაუბედოს.

მელიასთვის სპეციალურად უნდა დაიწეროს სპეცკანონი, არ გადაიხა-

ხელისუფლებები და ამისთვის ზედმეტი სიტყვის თქმა ვერავინ გაუბედოს.

მეტი გარანტიისთვის ამ კანონს ხელი უნდა მოაწეროს შარლ მიშელმა, კელი დეგნანმა, კარლ შარცელმა, ქრისტიან დანიელსონმა, ვიოლა ფონ კრამოლმა, სხვებმა და სხვებმა.

ამასთან ერთად, ნიკანორის მამა, ბატონი ანზორი დაჯილდოვდეს სპეციალური მედლით „გმირი შვილის გამზრდელი“.

ამ კომპლექსური ღონისძიებების გატარების შემდეგ დავითხოვთ მთავრობა, დავითხოვთ პარლამენტი, მოვახდინოთ სახელმწიფო სტრუქტურების დემონტაჟი, დაეშალოს ქართული სახელმწიფო და მის ნანგრევებზე დაეწეროს: „აქ იყო ქართული სახელმწიფო, რომელიც ნიკანორ მელიას შექმნა“.

— ხუმრობთ, ბატონო, თქვენ?! — ეჭვიანად იკითხავს, ალბათ, მკითხველი.

— კი, ვხუმრობთ, მაგრამ ისეთ ხუმრობას რა ვუთხარი, სადაც ნახევარი მაინც სიმართლე არ იქნება.

განა ნიკანორ მელიასთან დაკავშირებული ამბები, ექვს თვეზე გაწეილი მოლაპარაკებები ხელისუფლებასა და ოპოზიციას შორის, პარლამენტში შესვლაზე უარის თქმა და ბოიკოტი ქართული სახელმწიფოს დასუსტებას და დამბუნებას არ ემსახურება?

ამ დასკვნის შემდეგ ლოგიკურად აუხსნელია ჩვენი პარტიორების თავდაუზოგავი შრომა, დროის და ენერჯის ხარჯვა იმაზე, რომ პარტიები, რომლებიც რუსეთის ინტერესებს ემსახურებიან, რაღაც არ უნდა დაუჯდეთ, პარლამენტში შეიყვანონ.

ეს რომ არ მოხდეს, პარლამენტი ერთპარტიული იქნება, რაც დემოკრატიის წმინდათაწმინდა პრინციპებს კატეგორიულად ეწინააღმდეგება.

ამიტომ ნებისმიერ ფასად როგორმე უნდა შევიყვანოთ პარლამენტში ეს პარტიები და ამით შევქმნათ მიზანმიმართული, ფასადური დემოკრატიის სურათი?

კი, მაგრამ, ვის სჭირდება მოდელირებული დემოკრატია, რა სარგებლობას მოუტანს ეს ქვეყანას და მის განვითარებას?

დემოკრატიული მსოფლიო, ევროპა-აშშ-იანად, რუსეთისთვის ფრთხილად შეკეცვაზე და მისი ამბიციების მოთოკვაზე მუშაობს და ამ დროს იგივე ევროპარლამენტი და აშშ იმაზე ჩაღიზობს, ეს პრორუსული ორიენტაციის პარტიები როგორმე პარლამენტში შეათრიონ ძალისძალად?

პარლამენტში შესული ეს პარტიები სხვანაირები გახდებიან, ზნესა

და ხასიათს შეიცვლიან და იგივეს არ გააკეთებენ, რასაც აქამდე აკეთებდნენ?

დასავლეთმა ვერ დაიცვა საქართველო 2008 წლის აგვისტოში რუსული აგრესიისგან. დასავლეთი ვერც ახლა ახერხებს დეკლარაციას რუსული სცენარით მიმდინარე პოლიტიკური პროცესებისგან, რომელიც შეიძლება დამანგრეველი ხასიათის აღმოჩნდეს საქართველოსთვის.

მოდელირებული, ფასადური დემოკრატია არ არის ის ბარიერი, რომელიც შეაკავებს ამ სახიფათო აგრესიის ნიაღვარს.

დასავლეთმა ბევრი შეცდომა დაუშვა საქართველოსთან მიმართებაში და ახლა ამ შეცდომების ზღვევის დრო დადგა.

დასავლეთმა შექმნა სააკაშვილი, ეს ახალი ტიპის პოლიტიკური ურჩხული, იმაზე კი არ დაფიქრდა, რომ მისალა, რომლისგანაც ამ მახინას აკოწიწებდა, რუსული წარმოების იყო.

ახლა ეს ურჩხული მის შემქმნელს შემოუტრიალდა და ბოლომდე გაამეფა თავისი ანატომია, თუმცა მის მშვიდობიანად გასანეიტრალებლად დასავლეთს უკვე ძალია აღარ ჰყოფნის.

სხვათა შორის, პირველად არ ხდება ასე, როცა დასავლეთს მის მიერვე შექმნილი ურჩხულები უპირისპირდებიან და სერიოზულ პრობლემებს უქმნიან.

არსებობს ასეთი გამოთქმაც:

მანსტანო ხარჩილაძე

მინაწერი: კვირას „მთავარ აქცენტებში“ „ნაცმოძრაობის“ და ოპოზიციის ოთხი ჯობის ტელევიზიის წარმომადგენლები შეიკრიბნენ და ერთხმად აღადგინეს ზოტბა-დიდება ნიკა მელიასადმი.

როგორც ყოველთვის, ამჯერადაც ყველას ინგა გრიგოლიამ გადააფვირა და ნიკანორს ამდღევებელი სიტყვით მიმართა:

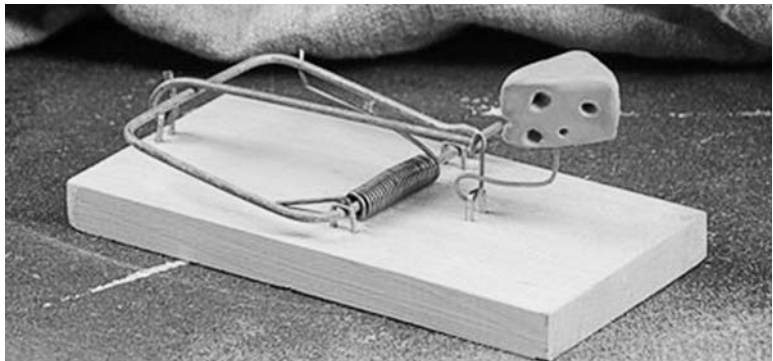
— ჩემო ნიკა, მნიშვნელობა არა აქვს, რა ფორმით გამოხვალ შენ ციხიდან. მინდა იცოდეს, რომ, რაც ახლა ხდება ქართულ პოლიტიკაში, ყველაფერი შენი დამსახურებაა. შენი დამსახურებაა ეს ხუთპუნქტიანი შეთანხმება რომ შედგა, შენი დამსახურებაა ეს 43%, შენი დამსახურებაა შარლ მიშელი. ასე რომ, თავაწეული გამოდი ციხიდან, — ამ შინაარსის სიტყვებით მიმართა ქ-ნმა ინგამ მმას და მეგობარს, ნიკას.

ქ-ნ ინგას დაავიწყდა, რომ მის მიერ ჩამოთვლილი დამსახურებების გარდა, ნიკანორს კიდევ სხვა დამსახურებებიც აქვს.

ასე მაგალითად, ნიკანორის დამსახურებაა, რომ 19–20 ივნისის სისხლიანი დაპირისპირება შედგა. სწორედ მან მოახდინა ამ დაპირისპირების პროვოცირება, რის შედეგადაც ადამიანები დაზარალდნენ. მისი დამსახურებაა, რომ პარლამენტზე სამჯერ მიიტანეს იერიში მომიტინგეებმა, რის შემდეგაც სამართალდამცავი სტრუქტურები იძულებულნი გახდნენ, სათანადო ზომები მიეღოთ იერიშის შესაკავებლად.

ნიკანორის დამსახურებაა, ამ დაპირისპირების დროს მაკო გომურმა თვალი რომ დაკარგა, ხოლო შტურმის მონაწილეთა ერთმა ნაწილმა სხვადასხვა დაზიანებები რომ მიიღეს.

აი, ამ „დამსახურების“ კაცს ეკუთვნის სპეცამნისტი, აბა, რა!

არ გამოვალ და როგორც გინდათ, ისე გამომიყვანეთ აქედანო.

— სხვა მექანიზმი არ არსებობს, პატივცემულო და როგორ უნდა გაათავისუფლოთ, თქვენთვის ახალ კანონს ხომ არ დაწერეთ, რა ვქნათ, რა წყაღში ჩავგარდეთო, — წუხან ევროპარლამენტში, წუხან აშშ-ის კონგრესში, ჩვენი მეგობარი და პარტიონარი სახელმწიფოების ადმინისტრაციებში და საელჩოებში!

ლამის არის, ნახევარი პლანეტა ნიკანორის ციხიდან დახსნის და გაათავისუფლების გზებსა და ხერხებს ეძებს და ვერ მოუძებნიათ.

— სანამ ნიკანორი ციხიდან არ გამოვა, ჩვენ პარლამენტში არ შევალთ. ის გამოვა, ჩვენც შევალთ! — პრინციპულ პოზიციასზე დგანან პარლამენტარები, რომლებმაც შარლ მიშელის მიერ შემოთავაზებულ დოკუმენტზე ხელი კი მოაწერეს, მაგრამ პარლამენტში შესვლას მაინც არ ჩქარობენ.

რა ეჩქარებათ — წინ კიდევ ოთხი წელიწადი უდევთ და, როცა იქნება, შევლენ.

„ქართული ოცნება“ დაიშლება თუ გაიშლება, ეს არაა მთავარი. მთავარია, ბიძინა ივანიშვილი იყოს საქართველოში, რადგან, სანამ ის იქნება აქ, ომის და სისხლისღვრის საშიშროება არ არსებობს

„ქართული ოცნებიდან“ წელს მიღებული 2012 წლის მერე შეკრებილი პოლიტიკური სუბიექტები. ადგილი თავისუფლდება.

ამაზე ერთი გამონათქვამი მახსენდება: «Святое место пусто не бывает».

ამ ნიადაგზე აუცილებლად შეიკრება ახალი პოლიტიკური ჯგუფი, რომელსაც, სავარაუდოდ, გიორგი გახარია ჩაუდგება სათავეში. რამდენად მონოლითური, იდეურად მტკიცე და საერთო პრინციპებით იქნება ეს პარტია გამაგრებული, ეს სხვა საკითხია და ამას პარტიის წარდგენისას დაავინახავთ, მანამდე კი მხოლოდ ვარაუდებით შეიძლება ვიმსჯელოთ.

ერთი რაიმეს თქმა კი აქედანვე შეიძლება: გიორგი გახარიას, რომელსაც სოციოლოგიური კვლევების შედეგად საზოგადოებაში მყარი რეიტინგი აქვს, შეუძლია შექმნას პოლიტიკური გაერთიანება, რომელიც ნამდვილად იქნება „ქართული ოცნების“ და „ნაციონალისტების“ საპირაპირი.

თუ იმაზე შემთანხმდებით, რომ პოლიტიკა, ზოგადად, ნერვების, გონების და გამჭრიახობის ომია, მიმდინარე ბრძოლაში ვინ გაიმარჯვებს, სწორედ იმ თვისებების დამსახურება იქნება, რაც ჩამოვთვალე და არა იდეისა და სულისკვეთების, რომელთა დრო, ჩემი აზრით, სპარტაკის, ტარას ბულბას, ჯუზეპე გარიბალდის და მათნაირების პერიოდთან ერთად მოკვდა და გაქრა...

იდეას ვინდა ჩივის, სინდისი და ნამუსი, კაცობა და მსგავსი ადამიანური თვისებები საერთოდ არის გამქრალი, მაგალითად, საქართველოს პოლიტიკურ ოპოზიციაში.

ე, მანდ ხდება თუ ხდება, როგორც იტყვიან, „ძალი პატრონის ვერ ცნობს“ და „დედა შვილს ხელში არ აიყვანს“.

ჩვენ ზომ დაგვაგალიჯეს ნერვები, მაგრამ იმ ე.წ. ფასილიტატორებს, თურმე, ამათი საქციელებიდან გამომდინარე, თვალეები შუბლზე ესხათ — ხან ვინ მიდიოდა ერთმანეთის დასაბუხებლად და ხან — ვინო და იყვნენ ხან შარლ მიშელის, ხან — კრისტინ დანიელსონის, ხან — ქალბატონი დევენანის კარებთან ბელურებივით მხრებჩამოყრდილი — მიგვიღონ, პატარა სალაპარაკო გვაქვსო. ეს „პატარა სალაპარაკო“ თხოვნას უფრო ჰგავდა თურმე: არა, მე ვიქნები ოპოზიციური გაერთიანების უფროსი და არა — მეო.

გიგა ბოკერიას, შალვა ნათელაშვილს, ნინო ბურჯანაძეს და სხვებს, ყველა მათგანს, „ქართული ოცნების“ ხელისუფლებიდან მოშორება ჩვენთვის, ხალხისთვის და ჩვენი კეთილდღეობისთვის კი არა, თავიანთი თავის წინ წამოწევისთვის, ჯერ ოპოზიციის, მერე ხელისუფლების სათავეში მოქცევისთვის, თითოეულ მათგანს პირველობისთვის უნდოდათ და უნდათ. დააკვირდით მათ მეტყველებას, ქცევებს და მიხვდებით, რომ მხოლოდ ეს იყო და არის მიზანი...

გაიხსენეთ, რას ამბობდა ბატონი ხაზარაძე: მე შევექმნი ძლიერ გუნდს, მე დაჯაკომპლექტებ ოპოზიციას, ჩვენ მოვალთ მთავრობაშიო.

მთავრობაში მოსვლა კი, რატომღაც, ვერაფერს წარმოუდგენია ბიძინა ივანიშვილის პერსონის არსებობის შემთხვევაში. ოპოზიციის წარმომადგენლებთან საუბრისას პირდაპირ და გადაკრული საუბრებისას ეს მშვენიერად ჩანს, თუნდაც ქმედებიდან გამომდინარე.

ერთმა „იდეინი“ ოპოზიციონერმა ჩემთან პირად საუბარში ისიც კი თქვა: შალიკოს ფანჩატურში ოპოზიციონერები გაერთიანების-

თარი კოოპერაცია, არავითარი თანამშრომლობა.

საერთოდ უნდა გაწყდეს ურთიერთობა.

დროებითი მთავრობის შექმნა სასწრაფოდ! უნდა მიმართოთ მსოფლიოს ქვეყნებს, საერთაშორისო ორგანიზაციებს, რომ ჩვენ ვთხოვთ მხარდაჭერას.

საქართველოს გადარჩენის კომიტეტმა ხელში აიღოს სრული ძალაუფლება!“

მიხეილ სააკაშვილი: „ახლა არის ის მომენტი, როცა უნდა ვაჩვენოთ, რომ არა ვართ „ფარჩაკები“, არა ვართ მხდლები, შეგვიძლია ბოლომდე წასვლა“...

თვის კი არ იკრიბებოდნენ, არამედ იმისთვის, რომ მთავარი ოპოზიციური ძალა — „ნაციონალიზმი“ დაეშალათ და გაენადგურებინათ, რომ მერე თვითონ აღმოჩენილიყვნენ წინა პლანზეო.

თავად „ნაციონალიზმი“ იმდენად „გაფარჩაკებული“ა, საიდან, ვინ და რატომ დაუჭირა მხარი იმ 500 000-მა ამომრჩეველმა, თავადაც მიკვირს, ფარულად ვინმე ქვედა რგოლებიდან ზომ არ დაეხმარა ხმების წამატებაში, ამას ვფიქრობ, თორემ ჩვენი მიზანს გარეშე ეს პარტია ჯოგია და ქვემდროშის გაერთიანება და ამ პარტიის დიდი ნაწილი, ზუსტად ვიცი, სუსის აგენტები არიანო, — დასძინა ჩემმა მოსაუბრე ოპოზიციონერმა.

რაც შეეხება მიზანს, ის და ბიძინის, თემურ ალასანიას, საქართველოს გარეთ იმყოფებან, თუმცა პრეტენზიები საქართველოზე და საქართველოს ხელისუფლებაში ძალაუფლების პერობაზე დღემდე დაუოკებელ მიზნად აქვთ დასახული.

ერთ ფარულ ჩანაწერში, რომელიც უკრაინულმა მხარემ ამასწინათ გამოაქვეყნა, თემურ ალასანია ამბობს: „არავითარი ლეგიტიმაცია ამ მთავრობას, სრული ბოიკოტი და დაუმორჩილებლობა, სრული ნაციონალური მასშტაბის სამოქალაქო დაუმორჩილებლობა.

არავითარი დიალოგი, არავი-

ეს მოწოდებები ისმოდა და ისმის იმ ფონზე, როცა საქართველოს ხელისუფლების მიერ ჩატარებული არჩევნები აღიარეს საერთაშორისო ორგანიზაციებმა და უცხოელმა პარტიზორებმა. სააკაშვილი და მისი გავლენის ქვეშ მოქცეული ე.წ. ოპოზიცია კი ხელოვნური პოლიტიკური კრიზისის გაღვივებას ცდილობს უკვე რამდენიმე თვეა.

სააკაშვილის გავლენის ქვეშ მოქცეულები-მეთქი და მართალი გითხრათ, ძალიან მიკვირს, სააკაშვილმა როგორ უნდა მოაქციოს თავისი გავლენის სფეროში და ორბიტაზე და რის საფასურად უნდა დაუდგე გვერდში ამ დაცნობილს, მაგრამ დააკვირდით კონტინგენტს — ნიკულა გვარამია, გია ბარამიძე, გუბაზ სანიკიძე და მისთანანი — თვითონ „ფარჩაკები“...

ნახეთ, კიდევ ერთი ოპოზიციის „კაშკაშა ვარსკვლავი“ კაკო ბობოხიძე რას ამბობს: „პროტესტი უნდა იყოს უწყვეტი. უნდა შექმნათ აუცილებლად პოლიტიკური კრიზისი და ყველას ვარწმუნებთ, რომ ამას აუცილებლად დაემატება ეკონომიკური კრიზისი და ვისაც უნდა დავენიშნავები, რომ გაზაფხულზე ამ ხელისუფლებას ექნება კრიზისი!“

დააკვირდით, როგორ მტრულად ლაპარაკობენ ხელისუფლე-

ბაზე, როგორ ოცნებობენ რევანშზე და დამხობაზე.

და აქ ჩნდება ყველაზე საინტერესო მომენტი. ყველა, ვინც კი რაიმე პრეტენზიას გამოთქვამს, ილანძვება, ადანაშაულებს, ბრალს სდებს, ებრძვის, მტრად მიიჩნევს არის ერთადერთი ადამიანი და ეს გახლავთ ბიძინა ივანიშვილი.

წედან რომ „იდეინი“ ოპოზიციონერი ვახსენე, ოპოზიციურ ძალებთან საკმაოდ დაახლოებული, ოპოზიციური აქციების, მოლაპარაკებების აქტიური მონაწილე და კარგეზოც რომ ეძინა, ის კაცი, ე.წ. „გაფრილოვის ლამეს“ პარლამენტის შენობაში შეჭრას რომ ლა-

ჩივოდა, „ნაციონალიზმი“ რომ ეპატივებოდით, ჭკუა სად გქონდათ, არ იცოდით, რომ ბიძინა ყველა ვარიანტში გაგაბანძობდათ?“ — მიმართა ბოლოს ოპოზიციის წარმომადგენლებს ჩემმა მოსაუბრემ.

ამ ოპოზიციონერის მოსაზრება იმიტომ მოგიყვებით, რომ ნათლად დაგანახოთ, ვისაც უფრო ხიან და პირველ რიგში, ვისი დამარცხებაც აქვთ განზრახული.

მედროვე, ხარბი და ქვეყნის მტერი ოპოზიციონერების ერთადერთი დამაბრკოლებელი არის ბიძინა ივანიშვილი, რომელიც, იმის მიუხედავად, რომ ჩამომორდა პოლიტიკას, ხელისუფლებას, ყველაფერს და სურს თავის ოჯახს მოეფეროს, ეს პარაზიტები კვლავაც არ ასვენებენ.

საქმე რაშია, იცით?

ბატონი ბიძინა დალოცოს გამჩენმა და მტრობას და შურს რა იწვევს, მე გეტყვით:

მტრობას, ზიზღს და სასტიკ ანტაგონიზმს იწვევს სულიერი სიცარიელე.

ბიძინა ივანიშვილს, იმის გარდა, რომ დიდძალი ქონება გააჩნია, აქვს კიდევ სხვა სიმდიდრე და ეს არის საქართველოს სიყვარული და ადამიანების სიყვარული. ამასთანავე, მისთვის ყველაზე ძვირფასია მისი ოჯახი; ოჯახის სიყვარულიდან მოდის საკუთარი მიწის და ქვეყნის სიყვარული, თორემ მიხეილ სააკაშვილს და მის ბიძასაც არ აქვთ ნაკლები ფული, მაგრამ არ აქვთ ის „სხვა“, მშობლიური განცდა, ოჯახის, ტრადიციის, ქვეყნის (გაიხსენეთ, თემურ ალასანია რომ ამბობს ქართველებზე: „ავანტაჟი ვიცი“-ო). ამიტომაც არის, რომ ბიძინა ივანიშვილი თავიანთ პირად მტრად მიიჩნიათ.

„ქართული ოცნებაში“ რა გადაჯგუფებებიც არ უნდა მოხდეს, „ქართული ოცნება“ დაიშლება თუ გაიმშლება, ეს არაა მთავარი. მთავარია, ბიძინა ივანიშვილი იყოს საქართველოში, რადგან, სანამ ის იქნება აქ, ომის და სისხლისღვრის საშიშროება არ არსებობს. ივანიშვილი თუ ქვეყნიდან წავიდა, მერე ვიკითხოთ ურთიერთშუღლი, ომი და უბედურება.

უკეთეს ვარიანტში, პოლიტიკიდან წასული ბიძინა ივანიშვილი კვლავ უკან რომ მობრუნდეს და ხალხს მოუწოდოს, საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა, როგორც 2012-ში, ახლაც დაუჭერს მხარს.

თქვენ კი, უგუნურებო და უმეცრებო, ვინც ბიძინა ივანიშვილს ხმალამოლებული ებრძვით და ქვეყნიდან მის წასვლაზე ოცნებობთ, გიფიქრიათ, საერთოდ, რა შეიძლება ახლა, ამ ისტორიულ მომენტში, ბიძინას ქვეყნიდან წასვლას მოჰყვებს?

მგონი, არ გიფიქრიათ და თუ გიფიქრიათ და ვერ მიმხვდარხართ, მართლა, ვაი, თქვენს პატრონს...

ირანდა კალანდაკი
593 56 11 18

გზა „ბოროტების სამოს“ ნავროზიდან, ტერორისტობიდან და განგსტერობიდან „ნელსონ მანდელას სტაბუსაიდა“

ვინ არის სინამდვილეში

„პოლიტიკატიმარი“ ჟორიკა რურუა?

„დრამა პატივცემულ პოლიტიკატიმარ“ ჟორიკა რურუას წლების წინ მედია იმეათად ახსენებდა. ბოლო წლებში იგი მეტად აქტიური ფიგურა გახდა. მისი კრიმინალური წარსულის ძირეული განსვენების აუცილებლობა მისი დამცველების და გულშემოტიკერების უტიფარმა განცხადებებმა განაპირობეს. სოციალურ ქსელში დღემდე იხსენებენ მის წარსულს და სამართალდამცავების მისამართით უამრავ კითხვას სვამენ. გასულ წელს მის შესახებ საინტერესო პოსტი გამოაქვეყნა დავით ზარდიაშვილმა: „ჟორიკა რურუა არ არის „ჩვეულებრივი“ კრიმინალი, მხოლოდ სასტიკი მკვლეელი, ბანდიტი, მაფიოზი ან სხვა. იგი განსაკუთრებით საშიში ტერორისტია. „ბოროტების სამოს“ არ გახლდათ ოდენ „ბანდიტური“, „მაფიოზური“ და სხვა „ორდინარული“ კრიმინალური დაჯგუფება, იგი განსაკუთრებით საშიშ ტერორისტულ ორგანიზაციას წარმოადგენდა. მისი მიზნები იმთავითვე, როგორც კი შეიქმნა, გამორჩეულად ტერორისტული იყო.“

მოქმედი სისხლის სამართლის კოდექსით (იხ. სსკ-ის 323-ე მუხლის შენიშვნა) ტერორისტული მიზანი მკაფიოდ და ცალსახად განმარტე-

ლი მეთოდით – განსაკუთრებული სისასტიკით ჩადენილი ისეთი ძალადობა, რაც შიშის ზარს დასცემს ხელისუფლებასაც, მოსახლეობასაც და ამ გზით ტერორისტთა ნებას გააბატონებს.

„თორაძეების საქმე“ სწორედ ასეთ ტერორისტული აქტის მკაფიო მაგალითია. თორაძეების ოჯახის გაფლეთის მიზანი არ ყოფილა მხოლოდ პირადი ანგარიშწორება, შურისძიება, ეს არ იყო კრიმინალური გარჩევის გაგრძელება; ეს იყო საჯაროდ, არა მხოლოდ უამრავი მოწმის თანდასწრებით, არამედ მთელი ქვეყნის დასახარად და მასობრივი შიშის დასათესად დემონსტრაციულად ჩადენილი არაადამიანური სისასტიკე, რასაკვირველია – ტერორისტთა პოლიტიკური ნების, მათი გაბატონების უზრუნველსაყოფად. იგივეს თქმა შეიძლება სეზანაძისა და ვეფხვაძის სასტიკ მკვლეობებზეც, რომელთა მიზანი ასევე ტერორისტულია – ეს არ იყო მხოლოდ განსაკუთრებული სისასტიკით ჩადენილი „ორმაგი“ პოლიტიკური მკვლელობა, არამედ – სწორედაც თავზარის დაცემა მაშინდელი „პოლიტიკური კლასისთვის“, რათა „ბოროტების სამოს“ ნებას წინ ვერაფერი აღდგომოდა.

გამოხატულება – ძმები რურუები არიან, მაგრამ არა მარტო. რა უნდა გაკეთდეს? რასაკვირველია, თორაძეების საქმე, ისევე, როგორც ვეფხვაძე-სეზანაძის მკვლელობები, რაც აშკარად ატარებს ტერორისტული აქტებისთვის დამახასიათებელ ნიშნებს, დასაბუთებული ეჭვისთვის, საკმარისზე მეტი სამართლებრივი საფუძველია, რათა ჟორიკა რურუას დამთიანად, „ბოროტების სამოს“ მიმართ, დაიწყო და წარმართოს სისხლის სამართლებრივი დევნა იმ უმძიმესი დანაშაულებისთვის, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის მოქმედი კოდექსის 38-ე თავით – „ტერორიზმი“.

აქ ისიც არსებითია, რომ ტერორისტულ დანაშაულთა აბსოლუტური უმრავლესობა განეკუთვნება განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულთა კატეგორიას და სსკ-ის 71-ე მუხლის თანახმად, ხანდაზმულობის ვადა ასეთი დანაშაულებისთვის 30 წელია. ამიტომ, იმთავითვე მცდარია აზრი, რომ ხანდაზმულობის გამო ჟორიკა რურუას, ანდა „ბოროტების სამოს“ რომელიმე სხვა წევრს, რომელსაც ასეთი დანაშაული აქვს ჩადენილი, პასუხისმგებლობა ვერ დაეკისრება. პირადად ჩემთვის არავითარ ეჭვს არ

ვეფიქრობ, ავტორმა შესანიშნავად ჩამოაყალიბა დანაშაულის კვალიფიკაცია და არ იქნება ურიგო, პროკურატურამ ფურად იღოს საზოგადოების მოთხოვნა და ოცდაათი წლის განმავლობაში ტერორისტების „პარაპაშს“ წერტილი დაუსვას. სოციალურ ქსელში განხილვის საგანი გახლავთ „ბოროტების სამოს“ სხვა წევრების დანაშაულებრივი წარსულიც – „25-26 წლის ბიჭები რეგიონში უმსხვილეს ნავთობკომპანიას აკონტროლებდნენ. ნავთობბინესში ჩართვა და, რაც მთავარია, მისი შენარჩუნება, არ გინდოდა 1994 წელს? რურუებიდან ერთი ძმა მინისტრი იყო, მეორე ევ-ბი-აი-მ გამოგვიგზავნა ჩარტერული რეისით და შედეგად არც კი დაიჭირეს და იქით მოკვდა მისი გამოძიებული საეჭვო ვითარებაში. თან იპორტომის წილებს ფლობდა და ეხლა პოლიტიკატიმარს ეძახის ნახევარი ევროპარლამენტი და აშშ-ის კონგრესი...“

მოჰქონდა. ეკონომიკური კრიზისის წლებში, საზოგადოებაში პოპულარობის მოსახვეჭად, ალ კაპონემ პირველმა გახსნა უოლ-სტრიტზე უფასო სასაიდლოები უშუშვერებისთვის. მან პირველმა ჩაუყარა საფუძველი პრესის მოსყიდვას. მისი კონსულტანტი საზოგადოებასთან ურთიერთობის საკითხებში იყო „ჩიკაგო ტრიბუნის“ რეპორტიორი ჯეკ ლინგლი, რომელიც ყოველ კვირაში „აცხობდა“ ალ კაპონეს სადღეღებელ სტატიებს. ალ კაპონეს „მეფობის“ 14 წლის განმავლობაში ჩიკაგოში მოხდა 700 დაკვეთილი მკვლელობა, მათგან 400 უშუალოდ მის მიერ იყო ნაბრძანები. ჩვიდმეტ პროცენტულად მკვლელობის სასამართლო ოფიციალურად წარუდგინა ბრალდება, მაგრამ განგსტერების დაპატიმრება და ციხეში გაგზავნის შემთხვევები ძალიან იშვიათი იყო. 1930-იან წლებში გამოძიების ფედერალურ ბიუროს სათავეში ჩაუდგა ედგარ გუვერი. მან შეიმუშავა მათთან ბრძოლის ახალი მეთოდები. რადგან დადანიშნულმა მათგანების მკვლელობაში თითქმის შეუძლებელი გახდა, მათ ციხეში უფრო მკაცრ დანაშაულისთვის გზავნიდნენ. 1929 წელს ალ კაპონეს იარაღის ტარებისთვის ათი თვე მიუსაჯეს. ციხეში ის თავისუფლად იღებდა მწახველებს, ლაპარაკობდა ტელეფონით და განაგრძობდა „იმპერიის“ ხელმძღვანელობას. მეორედ „ჩიკაგოს მეფეს“ გადასახადების გადაუხდელობის ბრალდება წაუყენეს. კაპონემ მოისყიდა თორმეტი წელიწადი მსჯელობის, მაგრამ სასამართლოს დანიშნულ დღეს მსჯელობის შეცვალეს. 1931 წლის 22 ოქტომბერს კაპონეს მიესაჯა დიდი ფულადი ჯარიმა და 11 წლით პატიმრობა. როგორი „დამთხვევა“ – მიხედავთ, 400 კაცის მკვლელობა და სხვა უამრავი დანაშაულის ჩამდენი ზედმოკრატულ სახელმწიფოში ჯერ იარაღის უკანონო ტარებაზე იხდიდა სასჯელს და შემდეგ გადასახადების გადაუხდელობის გამო. ცნობილი კრიმინალის ისტორიას თუ გადავხედავთ, მათთვის მავანთა დახმარება უცხო არ არის, მაგრამ ცუდი ბიჭები კარგების როლს მაინც ვერ ირგებენ და უმრავლესობის აზრით, მაინც პირისისხლიან მკვლელებად, ტერორისტებად რჩებიან.

ბა: „ტერორისტული მიზანი არის მოსახლეობის დაშინება ან ხელისუფლების ორგანოს, უცხო ქვეყნის ხელისუფლების ორგანოს ან საერთაშორისო ორგანიზაციის იძულება, შეასრულოს ან არ შეასრულოს ესა თუ ის მოქმედება, ან ქვეყნის/უცხო ქვეყნის/საერთაშორისო ორგანიზაციის ფუნდამენტური პოლიტიკური, კონსტიტუციური, ეკონომიკური ან სოციალური სტრუქტურების დესტაბილიზაცია ან განადგურება.“

ტერორისტული განზრახვა პოლიტიკური შინაარსისაა და ნიშნავს ძალადობრივი, ტერორისტული აქტით (მკვლელობით, აფეთქებით, ცეცხლის წაქიდებით, მძევლად აყვანით და სხვ.), რომელსაც მოპყვება მასობრივი შიშის დათესვა, ხელისუფლების ორგანოების, სულ ცოტა – იძულება, უარეს შემთხვევაში – საერთოდ მათ დამხობა და განადგურება, ძალაუფლების მოპოვებისა და მთლიანად საზოგადოებაზე, ანდა მის ნაწილზე გაბატონებისთვის. ტერორიზმის იდენტიფიკაციისთვის არსებითია როგორც ტერორისტული მოტივი – მასობრივი შიშის დათესვით გაბატონება, ასევე ტერორისტუ-

ასევე, ტერორისტულ აქტებს წარმოადგენდნენ მაშინდელი განზაურებული პოლიტიკური მკვლელობები, უწინარესად – გაია ჭანტურია, უსასტიკესი მკვლელობა. რასაკვირველია, „ბოროტების სამოს“ უფრო მსხვილი ორგანიზაციის – „მხედრიონის“, რომელიც იმდროინდელ ნახევრად-ლეგიტიმურ ხელისუფლებასთან შეზრდილი ნახევრად-ტერორისტული ორგანიზაცია იყო, სტრუქტურულ ერთეულსა და მის ერთგვარ „დამკვერთ ბრიგადას“ წარმოადგენდა. ტერორისტული ძალადობა მაშინ, იმ სამხრეთ დროში, ძალაუფლების განხორციელების „საბაზისო მეთოდოლოგიად“ იქცა. ტერორიზმის ეპოქა, ეგრეთ წოდებული „მხედრიონობა“, საქართველოში, რასაკვირველია, 1995 წელს, როცა კონსტიტუცია მივიღეთ, ფორმალურად თითქოსდა დასრულდა. თუმცა, როდესაც 2003 წელს, ე.წ. ვარდების რევოლუციით ქვეყანა ისევ ასცდა კონსტიტუციურობის გზას, „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ კვლავ გამოიხმო და „გააცოცხლა“ ტერორიზმი და ტერორისტები. ამის ერთ-ერთი ყველაზე თვალსაჩინო

იწვევს, რომ ჟორიკა რურუა ტერორისტია. ცხადია, უდანიშნულობის პრეზუმუცია მოქმედებს და ჩემი, თუ თუნდაც, საზოგადოების დიდი ნაწილის ეს ეჭვი არაფერს ნიშნავს, სანამ ჟორიკა რურუას ტერორისტობას სასამართლო არ დაამტკიცებს. მაგრამ თუ სასამართლო მას მსჯავრს დასდებს ტერორიზმში, მაშინ ვეფხვაძის თავისი სახელი დაერქმევა, პოლიტიკურადაც აბსოლუტურად აშკარა და ბრმათათვისაც ნათელი გახდება: „ნაციონალური მოძრაობა“ და მის გარშემო დარაზმული ეგრეთ წოდებული ოპოზიციური ბანაკი არის ტერორიზმისა და ტერორისტების, რომელთა სახე და სიმბოლოცაა ჟორიკა რურუა, თავშესაფარი და მფარველი ორგანიზაცია! წარმოუდგენელია, ასეთ ორგანიზაციას, რომელიც მფარველობს და პოლიტიკურ საქმიანობაში იყენებს ტერორისტებს, მხარს უჭერდეს კეთილი ნების რომელიმე ადამიანი, იქნება იგი ქვეყნის შიგნით თუ გარეთ. ტერორისტების მფარველთა არა მხოლოდ მხარდაჭერა, არამედ მათთან რაიმე პოლიტიკური თანამშრომლობა უდიდესი სირცხვილი და თავის მოჭრაა!“

საოცარია, ისეთ სუპერსახელმწიფოში, როგორც ამერიკაა, სასამართლდამცავებმა ათწლეულების ბრძოლის შემდგომ მოახერხეს, სისასტიკით განთქმული ალ კაპონეს დაკავება. კრიმინალურ იმპერიას, რომელსაც იგი განაგებდა, წელიწადში 60 მილიონი დოლარი შემოსავალი

მარიამ ჯანაჯღაპა

ლადო პაპავა: ღვაკარგეთ ზუსტად ის პერიოდი, რას ღარიბაშვილი აღარ იყო მთავრობაში, როგორც პრემიერ-მინისტრი

„ჩვენ ძალიან ბევრი დრო ღვაკარგეთ, ღარიბაშვილი 2014 წლიდან მოყოლებული დრო. ღვაკარგეთ ზუსტად ის პერიოდი, რაც ღარიბაშვილი აღარ იყო მთავრობაში, როგორც პრემიერ-მინისტრი. 2013 წელს ბიძინა ივანიშვილმა გამოსცა სამთავრობო

ღადგენილება, რითაც ღვაკარგეთ ღინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროებს, მოემზადებინათ „საქართველოს ეკონომიკური და სოციალური განვითარების სტრატეგია 2020“. ამ დოკუმენტზე მუშაობდა ძირითადად ღინანსთა სამინისტრო. ეკონომიკის სამინისტრო ნაკლებად იყო ამასში ჩართული, უფრო ფორმალური იყო ამასში მონაწილეობა, ამიტომ, კვირიკაშვილს არც არასდროს გაუთავისებია, როგორც მისი პროდუქტი. ამასში მონაწილეობდნენ საერთაშორისო საღინანსო ინსტიტუტებიდან გამოგზავნილი ექსპერტები და ქართველი ეკონომისტები. ეს გეგმა დაამტკიცა უკვე პრემიერ-მინისტრმა ღარიბაშვილმა, 2014 წელს და იქ იყო ძალიან კარგი ჩანაწერი, რომ ყველა სამთავრობო უწყებას, ამ სტრატეგიიდან გამომდინარე, უნდა

წარმოედგინა ყოველწლიური სამოქმედო გეგმა, მაგრამ როგორც კი მთავრობიდან წავიდა ირაკლი ღარიბაშვილი და მის ადგილზე კვირიკაშვილი მოვიდა, შემდეგ იყო პრიმიტიული ოთხპუნქტიანი გეგმა. ვერ გაბედეს, რომ სტრატეგია 2020 გაუქმებინათ, პრემიერ-მინისტრები იცვლებოდნენ, სტრატეგია გაუქმებული არ იყო, მაგრამ არც არავინ ასრულებდა. ღვაკარგეთ ზუსტად ის პერიოდი, რაც ღარიბაშვილი აღარ იყო მთავრობაში, როგორც პრემიერ-მინისტრი. ეს იყო დამსახურება მისი ჩამოცილებული კვირიკაშვილის, რომელიც ფორმალურად ერთერთი ავტორი უნდა ყოფილიყო იმ სტრატეგიის, მაგრამ ეს მას გათავისებული არ ჰქონდა. ამიტომ, დიდი წვლილი მას ამ დოკუმენტში არ შეუტანია და

როგორც კი გახდა პრემიერ-მინისტრი, პრიმიტიული 4 პუნქტიანი გეგმა წარმოადგინა. ჩვენ ძალიან ბევრი დრო ღვაკარგეთ,

ღარიბაშვილი 2014 წლიდან მოყოლებული დრო“.

ფინანსები

ჰინს გასცემს პასუხს კითხვაზე, რატომ არის საქართველო ღარიბი ქვეყანა, როცა ის უნიკალური შესაძლებლობების და რესურსების ქვეყანაა?

კავშირის „ღია“ კარები გაღებულია. გიორგი გახარია თუ ამ თავის ახალ პარტიას ძველ კლიშეებზე მოჭრის, რა აზრი აქვს ასეთი პარტიის დაფუძნებას? პირადად მისთვის და მისი პარტიის მომავალი წევრებისთვის, კი, ბატონო, აზრი აქვს, არჩევნებში მიიღებენ მონაწილეობას, თვითმმართველობის ორგანოებში შევლენ, პარლამენტში, მთავრობაში, სახელმწიფო სტრუქტურებში დასაქმდებიან, მაგრამ საქართველოს და ქართველ ხალხს რა სიკეთე აქვდა, თუ არ ითქვა ის ახალი სიტყვა, რითაც ქართული ეკონომიკა ადგილიდან უნდა დაიძრას. ამ ახალი სიტყვის თქმას კი დიდი გამბედაობა, დიდი თავდადება და თავგანწირვა სჭირდება. თქვენ ხშირად გაიგონებთ ასეთ ფრაზას: საქართველო ღარიბი ქვეყანაა. თავის მართლებასავით ამბობენ ხოლმე ამ ფრაზას მავანი და მავანი: რა ექნათ, თავს ზემოთ ძალა არ არის, საქართველო ხომ ღარიბი ქვეყანააო. თუმცა არავინ ამბობს და არავინ შიფრავს, რატომ არის საქართველო ღარიბი ქვეყანა? საქართველო ღარიბი კი არა, უმდიდრესი, უნიკალური შესაძლებლობების და რესურსების, ყველა სიკეთით შემკული და დაჯილდოებული ქვეყანაა, რომელიც, ობიექტურად თუ ვიმსჯელებთ, არავითარ შემთხვევაში არ უნდა იყოს ღარიბი. საქართველო უმდიდრესი ქვეყანაა თავისი გეოპოლიტიკური მდებარეობით, გეოეკონომიკური ფუნქციით, თავისი კლიმატით, წყლით, მიწით, მთით, ბარით, ზღვით, უნიჭიერესი ადამიანებით, უძველესი კულტურით, უდიდესი ისტორიული გამოცდილებით. მაშინ რატომ არის ეს ქვეყანა ღარიბი, რატომ გარბიან ადამიანები აქედან, რატომ გაუნახვერდით, რატომ დაუფლურდით და რატომ გაუმათხოვრდით? ამ კითხვებზე, ჯერჯერობით, არც ერთ პოლიტიკურ პარტიას არ გაუცია პასუხი, პასუხი კი არა, ეს კითხვები არც ერთ პოლიტიკურ ორგანიზაციას არ გაუხდია მსჯელობის საგნად. არ ყოფილა ამ თემაზე სა-

უბარი მაშინაც, როცა ბატონი გახარია თავად ბრძანდებოდა პრემიერ-მინისტრი და, წესით და რიგით, მისი საქმიანობის მთავარი თემა სწორედ ეს უნდა ყოფილიყო. იქნებ, პრემიერ-მინისტრობა უშლიდა ხელს გახარიას, რომ ამ თემაზე გახსნილად და გულწრფელად ელაპარაკა? არც უმაგისობაა — ჩვენს სინამდვილეში ძალიან თანამდებობა ზოგჯერ ბორკილი უფროა, ვიდრე თავისუფალი მოქმედების საშუალება. — რატომ ტყუით და რატომ ამბობთ, რომ პრემიერ-მინისტრი გახარია სიღარიბის დაძლევაზე და ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაზე არ ღაპარაკობდა, როცა მთავრობის ხელმძღვანელის პოსტს იკავებდა? — შემომედავებიან, ალბათ, ვიღაც-ვიღაცები. ღაპარაკით როგორ არ ღაპარაკობდა, მაგრამ ის არ ღაპარაკობდა იმ მთავარ, ფუნდამენტურ მიზეზებზე, რამაც საქართველო, ეს დიდი პოტენციის ქვეყანა, სიღარიბის კარამდე მიიყვანა.

ბოზი ინჰირველი თბილისი

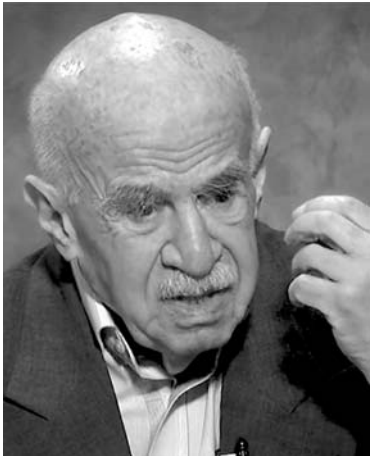
გიორგი გახარია ახალ პარტიას აფუძნებსო, ამბობენ. პარტიების მეტი რა არის საქართველოში, რომლებიც ტყუპისცალებივით ჰგვანან ერთმანეთს. თითქოს არსებობს რაღაც დაცანონებული სტანდარტი, რაღაც საერთო ჩარჩო და სტერეოტიპი

და ამის მიხედვით იჩეკებიან და იჩეკებიან ახალ-ახალი პარტიები, სადაც ყველა დემოკრატიას ამყენებს, ყველა დასავლური ორიენტაციისა და ყველა ნატოსა და ევროკავშირში აპირებს შესვლას, თუმცა არც მათ მიერ ამყენებული დემოკრატია უნახავს ვინმეს და მათ გამო არც ნატოსა და ევრო-

„მეგრული და სვანური ჩვენი საბანძურია, რომელსაც უნდა ვიცავდეთ“

ვაგრძელებთ „საერთო გაზეთის“ წინა ნომერში დაწყებულ დისკუსიას. რედაქციის სტუმრები არიან აკადემიკოსები ნოდარ ნათაძე და ავთანდილ არაბული

(გაბრძენიძე, დანაშაფიძის ინტ. „ს.ბ.“ N14)

ნოდარ ნათაძე: სპეციალობით ლინგვისტიკის ქართველოლოგი ვარაუდობ. დისკუსიის ქართველოლოგიური ენათმეცნიერებაზე დავიცავი. ჩემი აზრით, აუცილებელია, რომ სკოლაშიც და უნივერსიტეტშიც მეცნიერული ქართველოლოგიის წინასიტყვაობა, შესავალი ისწავლებოდეს, ოღონდ სხვადასხვა სირთულე. ადამიანს ეს ელემენტარული ცოდნა უნდა ეძლეოდეს. რა უნდა ავუხსნათ მოსწავლეს? — ის, რომ არსებობს ქართული დიალექტები და ენები, რომელსაც დიალექტს ვერ დარქმევ იმიტომ, რომ ძალიან განსხვავებულია. მრავალი ათასწლეულია სალაპარაკო ქართული ენა არსებობს. ასევე, სალაპარაკო მეგრული ენა, რომლითაც მრავალი წელია ქართველთა ერთი ნაწილი საუბრობს. ასევე, არსებობს სალაპარაკო ლაზური და სვანური ენები. სვანურ ენას აქვს ოთხი დიალექტი. ამ ოთხი სალაპარაკო ენის გარდა, კიდევ გვაქვს ლიტერატურული ენა, რომელსაც რამდენიმე ათასი წელიწადია მთელი საქართველოს ინტელექტუალური ელიტა იყენებს. ანუ, ეს არის საქართველოში ყველაზე განვითარებული ენა. ასე, რომ სამწერლო ენა ქართველმა ერმა მრავალი ათასწლეულების მანძილზე შეიმუშავა და შეინარჩუნა. ამასი მონაწილეობა მიიღო სრულიად ქართველი ერის ელიტამ. მინდა ერთი რამ გითხრათ, რასაც ქართველოლოგებიდან სხვა ვერაფერს გეტყვით: ფილოსოფიაში გვაქვს ასეთი ტერმინი — არსებობს სიტყვები, რომელთაც თავისი მნიშვნელობა აქვთ. ამ მნიშვნელობაში, თურმე, ზოგი ისეთია, რომლის განმარტება განსაზღვრებით არის შესაძლებელი. მაგალითად, რა არის ხმალი? — გარკვეული ფორმის იარაღი, ადრე ბრინჯაოსგან მზადდებოდა, შემდეგ ფოლადისგან, მისით ბრძოლა წარმოებდა. მაგრამ ყველა სიტყვას ასე ახსნით როდი გაგაგებინებთ. ამას ოსტენსიური მნიშვნელობა აქვია. მაგალითად, რა არის ტყვილი? — ამას ვერ აგიხსნით. ამის

ახსნა მხოლოდ მინიშნებით შემიძლია. ამასთან დაკავშირებით, ერთი თავგადასავალი მაქვს. მესამე კურსიდან ფილოლოგიის ფაკულტეტზე ქართველოლოგიური ენები ცალკე სპეციალობად გამოიყოფა. აგარაკზე ვიყავით, სადაც ჩამოსული იყო უნივერსიტეტის პროფესორი, გეო-ფიზიკოსი, ძალიან ხალხმრავალ მეგრულ სოფელში დაბადებული და გაზრდილი. როცა გაიგო ჩემი სპეციალობა ქართველოლოგიური ენები იყო, ძალიან დაინტერესდა. ლინგვისტიკურ თემებზე გამიბა საუბარი. მე, ერთი ძალიან მნიშვნელოვანი კანონზომიერება შევამჩნიე. მეკითხებოდა: ამა თუ იმ მეგრულ სიტყვაზე, თუ იცით. ვპასუხობდი: არა-მეთქი. ო, ეს შესანიშნავი სიტყვააო, ამბობდა და მის მნიშვნელობას მიხსნიდა. სიტყვებს დავაკვირდი და მივხვდი რაშიც იყო საქმე: თურმე, სიტყვები რომელსაც იგი მამა-შვილურად მასწავლიდა და რომლის მინარსსაც მიხსნიდა, თავისი შინაარსით ოსტენსიური იყო. ეს სიტყვები, თემებზე, ადამიანის სულიერ ცხოვრებას, ფსიქოლოგიას, შინაგან ცხოვრებას ეხებოდა, მაგრამ იყო ისეთებიც რომელთა განმარტება ძალიან ძნელია. ამ სიტყვებს ან მიახლოებდნენ მოსაუბრეს ან ვერა. მერე მივხვდი, რატომ იყო იგი დაინტერესებული ჩვენთვის ეს სიტყვები ესწავლებინა. ჩემთვის ცხადი გახდა, როგორ უნდა იყოს საქართველოში ენობრივი პოლიტიკა. პირდაპირ ვამბობ: სიტუაცია ისე უნდა ააწყო, რომ ლიტერატურა შეიქმნას არამარტო ქართულად, არამედ მეგრულად, სვანურად და ლაზურად. ე.ი. პირველი ამოცანა რომელიც ამ მიმართულებით უნდა განახორციელო, ეს გახლავთ ის, რომ შექმნას ლიტერატურული შემოქმედება — პოეზია და პროზა ქართველურ ენებზე. დიახ, არამარტო ქართულ ენაზე, არამედ მეგრულადაც, ლაზურადაც და სვანურადაც. აი ეს გახლავთ საქართველოს ხელისუფლებისადმი ჩემი, პრაქტიკული რეკომენდაცია.

მოთქმა შეიცვალა. მაგალითად, სადაც ქართულად გამოითქმის ა, იქ, მეგრულად და ლაზურად ითქმის — ო. სადაც ქართულად არის ს, იქ, მეგრულად არის შ. მაგალითად, ასული მეგრულად არის ოსული. ძალიან რთული ასახსნელია, მაგრამ ეს სასწავლებლებში უნდა ისწავლებოდეს, რათა ამის შესახებ ყველამ სამუდამოდ იცოდეს. დიახ, ეს ენები უნდა ვასწავლოთ, მაგრამ როგორც აღვნიშნე, საგნის კონტექსტში — მეცნიერული ქართველოლოგიის შესავალი. თუ უფრო მეტს ვასწავლით, მაგას რა სჯობია. სხვათა შორის, ძალიან დიდი განძია ის, რომ აკადემიკოსმა ვარლამ თოფურამ, რომელიც ასპირანტურაში ჩემი ხელმძღვანელი იყო, მედიკო გუჯეჯიანთან ერთად გამოსცა სვანური პოეზია, 400 გვერდიანი წიგნი ქართული წყაროებით. სვანური ლექსი ურითობა, თეთრი ლექსია. მეგრული და ლაზური ლექსში რითმა იხმარება.

— **ენის კანონი გვაქვს, სადაც ქართველური ენების მნიშვნელობაზეც არის საუბარი, მაგრამ კანონი არ სრულდება.**

— იცით რა, არ სრულდება იმიტომ, რომ კვლითმეცნიერული კადრი არ გვყავს, ვინც ამ კანონს შეასრულებს. ძირითადი არის ის, რომ უნდა ზედობდეს ლიტერატურული შემოქმედების ქართველურ ენებზე სტიმულირება. ეს არის მთავარი. სხვათა შორის, ეს ძნელი არ არის იმიტომ, რომ გრამატიკული სტრუქტურა და ა.შ., ძირითადად, ერთიდაიგივეა. ამიტომ, როგორც საგანი, მისი შესწავლა ძალიან ადვილი იქნება. აქვე გეტყვით: ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ ამ საკითხზე პრეზიდენტმა ისაუბრა. სალომე ზურაბიშვილი, საერთოდ, ძალიან კეთილი ნების ადამიანია. მას კარგად ესმის პოლიტიკას რაც სჭირდება. ამიტომ, მივესალმები მის სიტყვას მეგრულ და სვანურ ენებთან დაკავშირებით.

ავთანდილ არაბული, ენათმეცნიერი:

— **ბატონო ავთო, 14 აპრილს — დედაენის დღესთან დაკავშირებით პრეზიდენტმა მიმართვა გააფრცხვლა, სადაც აღნიშნა, რომ მეტი**

ფურადღება უნდა მიექცეს ჩვენს მთავარ საგანძურს — მეგრულ და სვანურ ენებს. ამ საკითხზე როგორია თქვენი მოსაზრება?

— ჩვენი ქვეყნის და ერის ისტორია მრავალფეროვნების საწინამდებარე მაგალითია. თანაც, ეს მრავალფეროვნება, არაერთგვაროვნება დისპარმონიის (სხვაგვარად — კაკაფონიის) კი არა, არამედ, პირიქით, პოლიფონიის საფუძველია. ეს ყოველივე ისტორიულად გვერგო და კულტურაშიც ჰპოვა ასახვა. ჩვენი ეროვნული კულტურა ყველა მიმართულებით, იქნება ეს ხალხური ზეპირსიტყვიერება, ხალხური რეწვა, მუსიკა, პოეზია თუ სხვა, საოცრად ნაირგვარია. იგი ეთნოგრაფიულად ძალზე მრავალფეროვნანია, მაგრამ, რაც მთავარია, მისი ფუძე და ძირი მაინც მკვიდრი ქართულია; ანუ, განკერძოების ნაცვლად, შეკავშირების საფუძველია. რაც შეეხება პრეზიდენტის ამ განცხადებას, ამგვარ ეროვნულ საკითხებზე მისი ყურადღება მისასალმებელია. საგულისხმოა, რომ სწორედ პრეზიდენტი — ქვეყნის პირველი პირი საუბრობს ამ მეტად მნიშვნელოვან საკითხზე და, თანაც, დედაენის დღეს. მან ზუსტად აღნიშნა, რომ მეგრული და სვანური ენები ჩვენი საგანძურია და მათ მეტი მოვლა და გაფრთხილება სჭირდება. „საერთო გაზეთმა“ ამ თემას ოპერატიულად მიუძღვნა დისკუსია. ეს ბუნებრივიცაა, რადგან „საერთო გაზეთი“, თავად ბატონი ვახტანგი ყოველთვის დიდ ყურადღებას აქცევდა მეგრული და სვანური ენების როლსა და მნიშვნელობას ჩვენი ეროვნული კულტურის განვითარებაში. ყურადსაღებია, რომ ამ პირველივე დისკუსიამ აჩვენა, რომ პრეზიდენტის აზრმა უკვე გამოიწვია მნიშვნელოვანი განსხვავებული რეაქციები. ეს იმის გამო, რომ პრეზიდენტის ეს მიმართვა, მართალია, გულთბილი პატრიოტის ნათქვამია, მაგრამ, როგორც პოლიტიკური განცხადება, ერთგვარად დაუბალანსებელია. რამაც განაპირობა კიდევ არაერთგვაროვანი რეაქცია. ეს რომ პოეტს, ხელოვანს ან რიგით მოქალაქეს ეთქვა, დიდად საყურადღებო არც არაფერი იქნებოდა...

— **რას გულისხმობთ, როგორი უნდა ყოფილიყო პრეზიდენტის მიდგომა ამ საკითხისადმი?**

— სალომე ზურაბიშვილმა თქვა, რომ მეგრული და სვანური ენები ჩვენი საგანძურია, რომელსაც უნდა ვიცავდეთ და ვანიჭებდეთ სწორ ადგილს. ამით ყველაფერი უკვე ნათქვამია და სხვა გამოწვევები აღარ სჭირდება. მე ვინ მეკითხება, მაგრამ, ჩემი აზრით, ამას უნდა მოჰყოლოდა მისი საგნობრივი ინიციატივა: მე, როგორც პრეზიდენტს, შემომაქვს წინადადება, ჩემს ვედიქვმ შეიქმნას სახელმწიფო კომისია (ან საბჭო), რომელიც ამ მიმართულებით ეროვნულ სტრატეგიას განსაზღვრავს. ანუ, სიტყვა საქმით

გაგრძელდებოდა. მეექვსეა, რომ ესეც, როგორც სხვა ბევრი გამოწვევა, უკვლავ ჩაივლის. მხოლოდ ერთგვარი კამპანიის სახე ექნება, როგორც ხდება ხოლმე საქართველოში.

ამ კონტექსტში ერთს გავიხსენებ: 90-იან წლებში გარკვეული კონცეფცია შევთავაზე საზოგადოებას სკოლაში ეროვნული ენის სწავლებასთან დაკავშირებით. შესაბამისი პროგრამა იმასაც ითვალისწინებდა, რომ დედაენის სწავლებაში ეტაპობრივად უნდა შემოგვეტანა ქართველური ენების გარკვეული მონაცემებიც და ეს ელემენტები მეთოდურად გაგვექვილებინა. მიზანი ამისა მარტივია: ჩვენი ეროვნული სიმდიდრის ყოველი გამოვლენის მიმართ ურბანული თუ რეგიონული უცხოობა უნდა დაიძლიოს, უფრო ნათლად: გორში, უდემო, ბარისაზოში თუ ჭიკანში მყოფი მოსწავლე ელემენტარულად გათვითცნობიერებული უნდა იყოს იმაში, რომ მეგრულ-ლაზური და სვანური ენობრივი საგანძური მისივეა, საერთოა. მეორე მხრივ, წალენჯიხაში და ბეზოში მცხოვრები მოსწავლე დაინახავს, რომ მისი საოჯახო მეტყველება მისივე დედაენის საგნის განუყოფელი ნაწილი ყოფილა. რესპონდენტები რომ გაუცხოებაზე ლაპარაკობენ, სწორედ ამის დაძლევის გზა იგულისხმება. ახლა, როგორც ექსპერიმენტი, ერთი საილუსტრაციო მაგალითი: მე-4 კლასის ქართული ენის სახელმძღვანელოში ისწავლებოდა უძველესი მითოლოგიური (უთუოდ საერთოქართველური) ლექსი: „მზე დედაა ჩემი, მთვარე — მამა ჩემი, წვრილი-წვრილი ვარსკვლავები და და მძა ჩემი“. ეს ლექსი მე-5 კლასის სახელმძღვანელოში მეგრულად შევიტანეთ: „ბუა დედაა რე ჩემი, თუთა — მუმა ჩემი, ზვიჩა-ზვიჩა მურიცხები და დო ჯიმა ჩემი“. ამ ინიციატივას საკმაოდ დიდი წინააღმდეგობა შეხვდა. ექსპერტები ეჭვობდნენ: ბავშვები და მასწავლებლები ამას არ მიიღებენ, ბავშვები გაიცინებენო და სხვა. არადა, არაჩვეულებრივად მიიღეს. მასწავლებელმა ჩვენზე უკეთ იცის, რა არის საერთო ეროვნული სიმდიდრე. მომდევნო წელს მე-6 კლასის სახელმძღვანელოში შევიტანეთ თითო სტროფი ლაზურად, თუშურად, ფერეიდნულად და სვანურად. ამ ყველაფერს ბავშვებმა ყური მშვენივრად მიაწვიეს, ანუ გაითავისეს... მოკლედ, ეს ინიციატივა შემდეგნაირად უნდა დაგვირგვინებულიყო: მე-10 კლასში, სადაც ძველი ქართული ლიტერატურა ისწავლება და ძველი ქართულის თავისებურებების სწავლებაც აუცილებელია, ბავშვებისთვის ქართველოლოგიის ელემენტებიც უნდა მიგვეწოდებინა. ამგვარად ჩვენი საკმაოდ დეზორიენტირებული საზოგადოებაც გათვითცნობიერდებოდა, თუ რა სიმდიდრეს ვფლობთ, ბავშვებიც

მეტად ეზიარებოდნენ ჩვენს ეროვნულ საგანძურს...

— თქვენს მიერ სახელმძღვანელოებში შეტანილი ლექსები მეგრულ, სვანურ და სხვა ენებზე ახლაც ისწავლება?

— სამწუხაროდ, აღარ. ეს იყო ალტერნატიული სახელმძღვანელო, რომელიც შემდგომ პროგრამული ცვლილებების გამო ამოვარდა სისტემიდან. მთავარია, რომ ამგვარ ცდას წარმატება ჰქონდა.

— თქვენ „საერთო გაზეთის“ წინა ნომერში ამ საკითხისადმი მიძღვნილ სტატიაზე აღნიშნეთ, არაერთგვაროვანი მოსაზრებები გამოიწვია ამ თემაში. თქვენი აზრით, რა არის ამის მიზეზი?

— დიახ, არაერთგვაროვანი მოსაზრებები, რაც სტატიიდან გამოიკვეთა, სამწუხაროდ, ჩვენს თანამედროვე მდგომარეობას ასახავს. ანუ ჩვენ ამ სასიცოცხლო საკითხებზეც აღარა გვაქვს ის ეროვნული კონვენცია, რაც ისტორიულად ფაქტია. ჩვენ გარეგნულად თითქოს ეროვნულნი ვჩანვართ, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ჩვენი ფასეულობები და ძირითადი სტრატეგიული მიმართულებები არა გვაქვს ჩამოყალიბებული. დღეს ჩვენ შიგნით ეროვნული თანხმობა ამ საკითხზე არ არსებობს. თქვენი რესპონდენტების საუბარში მკვეთრი განსხვავებები გამოჩნდა, რაც, წესით, არ უნდა იყოს. ეს გახლავთ შედეგია იმისა, რაც ჩვენ უკანასკნელი 30 წლის მანძილზე ვნახეთ და განვიცადეთ. ეს სწორედ ის იყო, რასაც მე მოვლენების პროვოცირებას ვუწოდებდი და რასაც წარმატებით აღწევს ღია თუ ფარული მოწინააღმდეგე. ამჟამად, რომ აღნიშნული ეროვნულად რწმუნდება, რომ სწორედ აქ არის ყველაზე ღრმად დარღული ქვეყნის ერთიანობისა და დამოუკიდებლობის ფესვები, რამაც დღემდე მოგვიყვანა. რა შემკვიდრობა გვაქვს ჩვენ ამ თვალსაზრისით? ფარნავაზის და ქუჯის შეთანხმება არის ის კონვენცია, ფაქტობრივად, მაშინდელი ეროვნული კონსტიტუცია, რომელიც საუკუნეების განმავლობაში შეუწყვეელი დედაბი აღმოჩნდა. ვერცერთი ჩასაფრებული ადამიანი ვერ იპოვის საქართველოს ისტორიაში შემთხვევას, როცა ეს კონვენცია დაირღვა, ან რაიმე ეჭვი გაჩნდა. მე-19 საუკუნის ბოლოდან რუსეთის პოლიტიკამ შეძლო გარკვეული უნდობლობის პროვოცირება გამოეწვია ჩვენს საზოგადოებაში. ამან გარკვეული უარყოფითი შედეგები მაინც მოიტანა. ამ თვალსაზრისით განსაკუთრებით დამაზიანებელი აღმოჩნდა ორი მიზანმიმართული პროვოკაცია (უფრო — იდეოლოგიური დივერსია), რომელიც რუსეთის გეგმით განხორციელდა მე-20 საუკუნის დასაწყისსა და დასასრულს. განა შეეძლო ვინმეს წარმოედგინა, რომ დამოუკიდებელ საქართველოში შეიძლებოდა რუსული სცენარით ისეთი სერიოზული პროვოკაციის განხორციელება ქართველური ენების წინააღმდეგ, რისი მოწმენიც ჩვენ ბოლო მეოთხედ საუკუნეში გავხდით. მაგრამ ეს მოხდა და ამან დიდად დაზარალა არა მხოლოდ ჩვენი საზოგადოებრივი, არამედ ჩვენი საუნივერსიტეტო (აკადემიური) და სამეცნიერო (ქართველოლოგიური) სივრცეც. სწორედ აქ არის მიზეზები იმისა, რის გამოც თქვენი რესპონდენტები გა-

მრავალფეროვნება ახასიათებს. ამასი გასაკვირი არაფერია. თუ დიდი ეროვნული თანხმობა და შინაგანი ერთობა არ არის, მერე ხდება ის, რაც ბევრგან მომხდარა, ანუ დეზინტეგრაცია. სახელმწიფოს ქართველი ერი ერთობით აშენებდა და, ასევე, ქმნიდა საერთო ეროვნულ (სახელმწიფო) ენასაც. ამასი წვლილი ყველას აქვს შეტანილი. ეს შეიძლება მხოლოდ მან არ იცოდეს, ვისაც ჩვენი ენის ისტორიაში არ ჩაუხედავს. ავიღოთ, სულხან-საბას ლექსიკონი, რომელიც ზანური წარმომავლობის ლექსიკონის სიმდიდრესაც არანაკლებ ავლენს. ზანური კოლხური, ანუ მეგრულ-ლაზური. ზანური ლექსიკონის გარეშე ქართული სახელმწიფო ენის არსებობა წარმოუდგენელია. მაგალითად, ზღვაოსნობაში არსებული სიტყვები ოჩხომელი და ოლეგჯანდერი ზანური წარმომავლობისაა, ასევე ზა-

შორის, ჩვენი ქართველური ენების ლექსიკონებიდან ის ტერმინები უნდა გავაცოცხლოთ, რომლებიც ისტორიულ გარემოებათა გამო ფერფლნაყრილია. მაგრამ ეს პროცესი მხოლოდ სპეციალისტების მიერ შეიძლება წარმართოს, სხვაგვარად დიდ შეცდომებს მივიღებთ...

— ამ კუთხით, ალბათ, სამეცნიერო აზრს დიდი მნიშვნელობა აქვს?

— სამწუხაროდ, არცერთ პოსტსაბჭოთა ქვეყანაში ისე უგულვებელყოფილი და ჩაწიხლული არ არის მეცნიერება, როგორც თანამედროვე საქართველოშია. ერთ საგულისხმო ფაქტს გავახსენებთ: ერთ-ერთი გამოსვლის დროს პრემიერმა გახარიათ ეპიდემიასთან ბრძოლაში საქართველოს წარმატების მიზეზი აღნიშნა: ჩვენ ანგარიშს ვუწვევთ ჩვენი მეცნიერების მოსაზრებებს. მერე პაუზა გააკეთა და დაამატა — მედიცინის სფეროში. აქცენტს მიხედვით. ანტიპანდემიური კამპანია სწორედ იმიტომ იყო წარმატებული, რომ ამ შემთხვევაში მეცნიერებს მოუსმინეს. ეს კარგია, მაგრამ ენის პოლიტიკის სფეროში მეცნიერებს არავინ უსმენს, და ეს ცუდია. ამ კონტექსტში უპრიანია გავიხსენოთ, რომ უფრო ადრე პრეზიდენტმა თქვა, ქართველოლოგიას სახელმწიფოს ყურადღება სჭირდება. აი, სად არის სათავე იმ სიმდიდრის მოვლისა და გადარჩენისა, რომელიც ამჟერად ქართველური ენების სახით წარმოდგება ჩვენ წინაშე.

— ბატონო ავთო, სახელმწიფო ენის კანონი ხომ გვაქვს. რატომ არ სრულდება?

— სამწუხაროდ, 5 წელია მუდმივად ვიმეორებ და ვერავის გავაგებინე, რომ ჩვენ, დიახაც, გვაქვს სახელმწიფო ენის კანონი. საქართველოს ახალი კონსტიტუციის საფუძველზე სახელმწიფო ენას ორგანული კანონი იცავს. ამ კანონში უნიკალური ფორმულირებაა იმისა, რაზეც პრეზიდენტი საუბრობს.

უნდა ითქვას, რომ საერთოქართველური ენობრივი საგანძურის — ქართველური ენებისა და დიალექტების სიმდიდრის გამოვლენისა და კვლევის თვალსაზრისით ბევრ განვითარებულ ქვეყანას არ ჩამოვრჩებით. ეს დელაუნევერსიტეტისა და აკადემიური ინსტიტუტების დიდი მემკვიდრეობაა და ეს ტრადიცია დღესაც წარმატებით გრძელდება. არსებობს ქართველური ენების და დიალექტების

დიდი და მდიდარი ლექსიკონები, არსებობს გამოჩენილი მეცნიერების მიერ შექმნილი ჩინებული სახელმძღვანელოები მეგრული, ლაზური, სვანური ენების შესახებ, ასევე სხვადასხვა სახის ლექსიკონები. პრობლემის მეორე მხარეა ცოცხალი ენის ფლობა და მისი გადაცემა თაობებს შორის. როცა ენის გადაშენების საფრთხეს ვახსენებთ, აქ ლაპარაკია იმაზე, ხდება თუ არა თაობიდან თაობაში ამგვარი სამეტყველო ენისა თუ დიალექტის გადაცემა. კერძოდ, ახალი თაობა კვლავ იყენებს თუ არა ამა თუ იმ ენასა და დიალექტს. ეს საყოველთაო პრობლემაა, რაც მთელ მსოფლიოს წინაშე დგას. ჩვენც, სამწუხაროდ, საერთო პროცესებს ვემორჩილებით. მე-20 საუკუნის შემდგომ ელექტრონული მედიის განვითარებამ, ინტერნეტის შემოსვლამ ძალიან დიდი საფრთხის ქვეშ დააყენა არა მხოლოდ ის ენობრივი ერთეულები, რომელთაც ფუნქციონირების არეალი თემისა და ოჯახის დონეზე აქვთ შემოფარგლული, არამედ ისეთი მცირერიცხოვანი ეროვნული ენებიც კი, როგორც თავად ქართულია. შეიძლება პირდაპირ ითქვას: ქართველური ენები და დიალექტები დაცული იქნება იმდენად, რამდენადაც დაცულია თავად სახელმწიფო ენა. ვიცავთ ჩვენს სახელმწიფო ენას? — სამწუხაროდ, ვერ ვიცავთ. ჩვენ სახელმწიფო ენობრივი პოლიტიკა ჯერ კიდევ არა გვაქვს შემუშავებული, მიუხედავად იმისა, რომ კანონი მივიღეთ!

— სკოლებში მეგრული და სვანური ენების ისწავლებაზე რა აზრის ხართ?

— ქართველური ენობრივი სამყაროს სასკოლო წარმოდგენის შესახებ ჩემი აზრი უკვე მოგახსენეთ. რაც შეეხება სამეტყველო ენის საგნობრივ ისწავლებას, ეს რთული პრობლემაა. უნდა გითხრად, რომ პირადად მე ამაზე გადაჭრის მიზანს ვაძლავებ. ეს განათლების მესვეურთა და სათანადო მიმართულების პოლიტიკოსთა სამსჯელო საკითხია, ამიტომაც ვლაპარაკობ სათანადო კომპეტენციის სახელმწიფო კომისიის აუცილებლობაზე. რეალურ სახელმწიფო ენის დეპარტამენტს რომ ვლირსებოდით, იქით გადაგამისამართებდით, მაგრამ არარსებულ მისამართზე როგორ მივითითოთ?!

თამარ შველიძე
555 23 28 24

ნული კონვენცია საუკუნეების განმავლობაში არსებობდა. ამიტომ დგას ჩვენი არაპოლიტიზებული საზოგადოება დღესაც მყარად ეროვნულ პოზიციაზე, ამისი შერყევა უჭირთ. ხალხის სიბრძნე განსაკუთრებულია. დიდება კოლხი კაცის სიბრძნეს, რომელიც ვერანაირმა პროვოცირებამ ვზიდან ვერ გადააყენებდა. ილიამ ტყუილად როდი თქვა სამეგრელოში, ნამდვილი საქართველო აქ არისო. ამის ინტერპრეტირება ათასნაირად სცადეს. ვინც სამეგრელოში, სვანეთში, სხვა ისტორიულ კუთხეებში ერთხელ მაინც ყოფილა, ადვი-

უცხოების ფაქტორზე საუბრობენ ხოლმე. არა მგონია ეს ტერმინი სწორი იყოს. მე ვერ ვხედავ, რომ ჩვენს საზოგადოებაში ეროვნული გაუცხოება არსებობდეს, მაგრამ განდა გარკვეული უნდობლობის ფაქტორი, რისი საფუძველიც ჩვენი უკუღმართად პროვოცირებული დამოკიდებულება გახლდათ საერთო საგანძურთან, ჩვენს სიმდიდრესთან — მეგრულ-ლაზურ და სვანურ ენებთან მიმართებით.

— მოდი, ისიც განვმარტოთ: როგორ იგება საერთო ეროვნული ენა?

— ყველა ერს და მათ ენებსაც

ნური წარმომავლობის ლექსიკაა: ჯიხური, ურდული, ოჯინჯალი, ოდრიკალი, მარყუჭი, ლაყუჭი, მაფშალია, ისინდი, მარულა და სხვ. სვანურის შემონახვას მანვი, მაჩუბი, საკარცხული, მურყვამი, მუჯრა და სხვ. ეს სიტყვები სულ სხვადასხვა დროს არის საერთო ეროვნული ენის ნაწილად ქცეული. ასეთი რამ ხელოვნურად არ ხდება. ხელოვნურად ვერანაირ ტერმინს და ცნებას ვერ დაამკვიდრებ. ეროვნულ ენაში დღესაც საჭიროების მიხედვით ქართველური ენების მთელი ლექსიკური სიმდიდრე უნდა გამოვიყენოთ. მათ

გაიღენავ სომხების გენოციდი აღიარა – სომხები ზაირობან, თურქები გლოვობან

სამყაროში დღეს არსებული მწვავე პოლიტიკური ვითარების დარეგულირება დედა-ბუნებას შეუძლია. ექსპერტები, მართალია, ამის თაობაზე მტკიცებით ფორმას არ საუბრობენ, მაგრამ იმედს გამოთქვამენ. ოპტიმიზმის საფუძველი მათ გასულ კვირას ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტის ჯო ბაიდენის ინიციატივით გამართული კლიმატისადმი მიძღვნილი კონფერენცია გახლავთ. სამიტში 40-ზე მეტი ქვეყნის მეთაური და გარემოს დაცვის პასუხისმგებელი პირი მონაწილეობდა. კონფერენცია დისტანციურად ჩატარდა, რომელიც ანალიტიკოსებმა ნაყოფიერად შეაფასეს.

კონფერენცია, მართალია, კლიმატის საკითხებზე გაიმართა, მაგრამ განსაკუთრებული პოლიტიკური დატვირთვა ჰქონდა. პირველ რიგში, აღსანიშნავია აშშ-ის დაბრუნება პარიზის კლიმატის ხელშეკრულებაში, რომელშიც მონაწილეობაზე 45-ე პრეზიდენტმა დონალდ ტრამპმა უარი თქვა და 3 წლის წინათ გავიდა შეთანხმებიდან. საყოველთაო ინტერესს იწვევდა, მიიღებდნენ თუ არა მონაწილეობას ჯო ბაიდენის ინიციატივით გამართულ კონფერენციაში ჩინეთისა და რუსეთის პირველი პირები, ვისთანაც საკმაოდ დამატული პოლიტიკური ურთიერთობა აქვს აშშ-ის დღევანდელ ადმინისტრაციას. სამიტი აშშ-ის ვიცე-პრეზიდენტმა კამალა ჰარისმა გახსნა, რომელმაც ისაუბრა პლანეტაზე კლიმატის გაუმჯობესების მნიშვნელობაზე. სახელმწიფო მდივანმა ენტონი ბლინკენმა თავის გამოსვლაში აღნიშნა, რომ გარემოს მსოფლიოში ყველაზე მეტად ჩინეთი აბინძურებს. იმის შესახებ, რომ ჩინეთში უამრავი ამერიკული კომპანიების საწარმოები მუშაობს, არაფერი უთქვამს. სი ძინანმა აღიარა, რომ მისი ქვეყანა დღემდე დიდი

მუდმივ რეჟიმში ითანამშრომლონ. ჯო ბაიდენი განსაკუთრებით გაახარა რუსი კოლეგის გამოსვლამ და მაღალი შეფასებაც მისცა. ამასთან, პოლიტიკურ ჭრილშიც განიხილა. მისი თქმით: „...პუტინის გამოსვლა ერთ-ერთი ნაბიჯია ორ ქვეყანას შორის არსებული ვითარების დარეგულირებისა და თანამშრომლობის გაუმჯობესებისთვის.“ ყოფილი სახელმწიფო მდივნის ჯონ კერის განცხადებით, რომელიც კლიმატურ საკითხებს კუთრდება, პუტინი ეკოლოგიურ სამიტზე რაციონალურად გამოვიდა. კლიმატი ერთადერთი საკითხია, რაზეც მსოფლიოს ლიდერებს საერთო აზრი აქვთ, — განაცხადეს პოლიტოლოგებმა კლიმატური სამიტის დასრულების შემდეგ. აშშ-ის ელჩმა ჯონ სალივანმა, სავარაუდოდ, გაითვალისწინა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის რჩევა და სამშობლოში გაემგზავრა კონსულტაციებისთვის. მან თქვა, რომ „მაღე დაბრუნდება“, მაგრამ მოსკოვის განცხადებით, ის მაშინ დაბრუნდება, როდესაც ამისი დრო მოვა. რუსეთის ელჩი ანატოლი ანტონოვი კვლავ სამშობლოშია და როდის გაემგზავრება მოვალეობის შესასრულებლად. არავინ იცის. ასევე

ბაიდენის მიერ სომხების გენოციდის აღიარებამ აზრთა სხვადასხვაობა გამოიწვია აშშ-ში. სომხური დიასპორა ზეიმობს, თურქები განაწყენებულნი არიან. ზეიმობენ სომხეთში, განსაკუთრებით პრემიერ-მინისტრის უკვე მოვალეობის შემსრულებელი ნიკოლ პაშინიანი, რადგან მისი მოღვაწეობის დროს აღიარა აშშ-მ სომხების გენოციდი.

უკმაყოფილოებს ვერ მალავენ თურქეთში. საგარეო საქმეთა სამინისტროში დაიბარეს აშშ-ის ელჩი. იქაური ხელისუფლების განცხადებით, პირველი მსოფლიო ომის დროს მსხვერპლი ორივე მხარეს იყო, სომ-

რაოვნობით ქვანახშირს მოიხმარს, რომელსაც მომდევნო წლებში ეტაპობრივად ალტერნატიული საწვავით ჩანაცვლებენ.

მსოფლიო ქვეყნების მეთაურთა წინაშე ჯო ბაიდენის ერთ-ერთი პირველი გამოსვლა შედგა. მისი განცხადებით, სამყაროში დაგროვილ კლიმატურ პრობლემებს აშშ მართლაც ვერ გაუმკლავდება, აუცილებელია ყველა ქვეყნის ძალისხმევა გარემოს გასაუმჯობესებლად. გერმანიის კანცლერმა ანგელა მერკელმა შესახებ ჯო ბაიდენს, რომ აშშ-ს ჯერ კიდევ არ შეუძლებს ბევრი ნაკისრი ვალდებულება. რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა მსოფლიოს ქვეყნებს შესთავაზა, კლიმატის გასაუმჯობესებლად ერთობლივად

10 ამერიკელი დიპლომატი უახლოეს დროში დატოვებს რუსეთს. პრეზიდენტი ჯო ბაიდენი იმედს გამოთქვამს, რომ რუსეთთან ვითარება მალე დარეგულირდება.

კიდევ ერთი ისეთი პოლიტიკური „სვლა“ გააკეთა ჯო ბაიდენმა, რომელსაც მისი წინამორბედები თავს არიდებდნენ. სამი დღის წინათ მან აღიარა 1915 წელს ოსმალეთის მიერ განხორციელებული სომხების გენოციდი. მართალია, სენატმა 1,5 წლის წინათ აღიარა გენოციდი, მაგრამ დონალდ ტრამპმა (და არა მართლაც) უარი თქვა მის აღიარებაზე. საერთოდაც, ყველა პრეზიდენტი გვერდს უვლიდა ამ საკითხს, რათა არ გაენაწყენებინათ ნატოში ერთ-ერთი მთავარი მოკავშირე თურქეთი.

ხებიც ხოცადნენ თურქებს და პირიქითაც. ანკარაში უსაფრთხოების ზომების დასაცავად დროებით შეაჩერა აშშ-ის საელჩომ მუშაობა, დაიკეტა საკონსულოები. თურქეთიდან გავრცელებული ინფორმაციით, მათმა ქვეყანამ, შესაძლოა, უარი თქვას ნატოს მომავალ სამიტში მონაწილეობაზე. არსებობს მეორე ვარიანტიც — სწორედ ნატოს სამიტზე აპირებს რეჟიმ ტაიფ ერდოღანი მოსთხოვოს გადაწყვეტილებაზე განმარტება ბაიდენს. კვირას თურქეთის პრეზიდენტი ტელეფონით ესაუბრა აზერბაიჯანის პრეზიდენტს ილჰამ ალიევს. პრეზიდენტებმა დაგმეს ბაიდენის გადაწყვეტილება. ამის გარდა, პრეზიდენტმა რეჟიმ ტაიფ ერდოღანმა, შესაძლოა, აშშ-ისა და ნატოს სამხედრო ბაზას მოქმედების არეალი შეუზღუდოს. თუმცა დაზუსტებული ოფიციალური ინფორმაციები თურქეთის მხარეს არ გაუვრცელებია. ცნობილია, რომ აზერბაიჯანის ხელისუფლებაც უკმაყოფილოა და აპროტესტებს ბაიდენის გადაწყვეტილებას. როგორ განვითარდება მოვლენები საქართველოს უახლოეს მესობელ ქვეყნებში, ჩვენთვის საინტერესო და საყურადღებოა.

პირველი შემთხვევა აშშ-ის ისტორიაში — პოლიციელი გაასამართლეს მოვალეობის შესრულებ-

ბის ბრალდებით! — ასეთ შეფასებას აძლევენ ექსპერტები გასულ კვირას ნაფიცი მსაჯულების მიერ გამოტანილ ვერდიქტს. შარშან ვინმე ფლოიდის სიკვდილში დადანაშაულებული პოლიციელი დერეკ შოვინი უპირობოდ ცნეს დანაშაუდ. აშშ-ში ბევრი სასამართლო პროცესი გამართულა და მომავალშიც ბევრი გაიმართება, მაგრამ აღნიშნული განსაკუთრებული ყურადღების ცენტრში იყო. ნაფიცი მსაჯულების ვერდიქტის გამოცხადებისთანავე, გარდაცვლილის ოჯახს ტელეფონით ესაუბრა ჯო ბაიდენი. „...ვლოცულობდი, სასამართლოს სამართლიანი განაჩენი რომ გამოეტანა“, — უთხრა ოჯახის წევრებს პრეზიდენტმა. მისივე თქმით, კანონზე მაღლა არავინ არ უნდა იყოს. ფლოიდის ძმამ დაუფარავი ტრაგედია თქვა: „...ახლა ქვეყანაში მოვლენებს ჩემი გარდაცვლილი ძმა მართავს“. აქვე სათქმელია, რომ ფლოიდის ოჯახი 40 მილიონი დოლარით გამდიდრდა. აქედან ნაწილი, 27 მილიონი, სახელმწიფომ გადაუხადა, დანარჩენი სხვადასხვა შემოწირულობის სახით მიიღო ოჯახმა.

თეთრკანიანი მოსახლეობის გეგმავიერი დისკრედიტაცია 2015–16 წლებში დაიწყო აშშ-ს პრესაში, რამაც შედეგი უკვე გამოიღო. ყველა პოლიციელი დღეს აშშ-ში დამნაშავედ და მონსტრად ითვლება, შავკანიანებს კი ყველაფერი ეპატიებათ, მათთვის ხმის გაცემაც სახიფათოა. შავკანიანები ხელისუფლებასაც ემუქრებოდნენ — თუ სასამართლო არ გამოიტანდა მათთვის სასურველ განაჩენს, ქვეყანაში კვლავ დაიწყებოდა არეულობები. ამიტომაც აცხადებენ ამერიკელი ექსპერტები, რომ პოლიციელი ბრბოს შესწირეს მსხვერპლად.

განსაკუთრებულად ელოდებოდნენ მსოფლიოს ქვეყნების პოლიტოლოგები გასულ კვირას რუსეთის პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის

მიმართვას. ასეთ დიდ ფორუმზე მსგავსი მკვეთრი განცხადებები პუტინმა პირველად გააკეთა. მათ შორის ისეთი, რომელზეც ყურადღება საქართველოს მოსახლეობამ, პოლიცია-ოპოზიციამაც უნდა გაამახვილოს.

„...ჩვენი ქვეყანა ღიაა, საერთაშორისო საზოგადოებასთან გვსურს მეგობრული, თანასწორი თანამშრომლობა. ჩვენ გვყოფნის და გვაქვს მოთმინების უნარი, პროფესიონალიზმში. მაგრამ თუ ვინმე ამას სისუსტედ ჩათვლის და შეეცდება წითელი ხაზის გადაკვეთას, რომელსაც ჩვენ დავაწესებთ კონკრეტულ სიტუაციებში, ღმერთმა დაიფაროს და თუ ვინმე შეეცდება პროვოკაციების განხორციელებას ჩვენს წინააღმდეგ, პასუხი ხისტი, სწრაფი და ასიმეტრიული იქნება... ჩვენ ხშირად არ ვპასუხობთ სხვადასხვა თავზედურ გამოხდომებზე, აღარაფერს ვამბობ არამეგობრულ ქმედებებზე, რადგან არ გვინდა დამაკავშირებელი ხილების ჩატეხვა, მაგრამ თუ ვინმე შეეცდება ხილების დაწვას და პროვოცირებას, ჩვენი ავის მსურველები ინანებენ ისე, დიდი ხანი რომ არ უნანიანთ. საამისოდ ჩვენ გვაქვს ყველანაირი საშუალება, ჩვენი ქვეყნის უსაფრთხოება საიმედო ხელშია“, — განაცხადა ვლადიმერ პუტინმა თავის გამოსვლაში.

ბელორუსში გრძელდება გამოძიება შეიარაღებული სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობის ფაქტზე. დაკავებულები გამოძიებას დაწვრილებით ჩვენებებს აძლევენ. თუმცა მწირ ინფორმაცია ვრცელდება მომხდარზე. ლუკაშენკოს გადმოცემით, გადატრიალების გამოამკარავება ჩანერგილი აგენტის საშუალებით განხორციელდა. ამბოხისთვის 10 მილიონ დოლარზე მეტი იყო გამოყოფილი, აქედან 1 მლნ სნაიპერისთვის, რომელიც პრეზიდენტს მოკლავდა, — უთხრა ლუკაშენკომ ჟურნალისტებს. გასულ კვირას ლუკაშენკო მოსკოვში ჩავიდა რუს კოლეგასთან შესახვედრად. საუბარი 4 საათზე მეტ ხანს გაგრძელდა, მაგრამ თემები მინიმუმებითაც კი არ გაუსაჯაროებიათ. ცნობილი გახდა მხოლოდ ერთი — ლუკაშენკო აპირებს გამოსცეს დეკრეტი — თუ მოხდება მისი, როგორც პრეზიდენტის ლიკვიდაცია, ქვეყნის მართვა უშიშროების საბჭოს გადაეცემა. ვერაფერს იტყვი, საინტერესო ანდერძია. ვნახოთ, რა გაგრძელდება მოკვება ადგილობრივ ტერორისტულ აქტს.

ბი აპრული 551 71 27 07

საანდლური ინფორმაცია: ეპროკარაქანბარების მდიანით გაართულ შეხვედრებს ვლადიმერ პუტინი არალეგალურად ესწრებოდა

მოსკოვში, წითელ მოედანზე, მიხეილ სააკაშვილის და მისი თანამებრძოლების ქაბლის დაღმას აპირებენ

ამ ხუთ თვეზე გაჭიმული მოლაპარაკებების ბოლო რაუნდში ქართველი ოპოზიციის ზურგს უკან დამალული ვლადიმერ ვლადიმეროვიჩი პუტინი გამოჩნდა.

ევროპელი მედიატორები პუტინის დანახვაზე გაოგნდნენ და გაცხადებულმა იკითხეს: თქვენ აქ საიდან გაჩნდით, ვლადიმერ ვლადიმეროვიჩი, ძვირფასო?

— რას ჰქვია, საიდან გაჩნდით? თქვენ არ მამჩნევდით, თორემ ამ ხუთი თვის განმავლობაში მე სულ აქ ვიყავი. ხუთი თვეა მე გელაპა-

კენათ, ვერ გაგაგებინეთ ამ ოპოზიციის ვერაფერი, ცოცხალი თავით არ შედიან პარლამენტში.

— გეთხოვით, მერე, ჩემთვის და ერთ დღეში მოგიგვარებდით მაგ საქმეს. ჩემი ერთი სიტყვა და სიმძლის მიხედვით დაეწყოფოდნენ და ისე შელაგდებოდნენ პარლამენტში.

— უთხარით მერე, შემოვიდნენ ამ დასაწვავ პარლამენტში, თორემ დაგვეჩვენა ეს დემოკრატიული ოჯახი. ერთპარტიული პარლამენტი სად გაგონილა?

მაისს რომ დავძრავ ჩემს ლაშქარს, მერე ვნახოთ, ხუმრობის ხასიათზე თუ იქნება.

— ეს 15 მაისი რას აიჩემეთ? 9 მაისი არ გერჩივინათ? დენ პაბელი...

— მე კი მერჩივინა, მაგრამ მიშამ აიკვიატა — ციფრი ხუთი უნდა ერიოს მაინცდამაინცო.

— თქვენ და მიშა შერიგდით? — როდის ვემდუროდით ერთმანეთს? ცოლ-ქმრის ჩხუბი მეზობელს მართალი ეგონაო, ისე გჭირთ თქვენც... მიშას იმდენი დამსახურება აქვს რუსეთის წინაშე, წითელ მოედანზე ძეგლი უნდა დაუდგა, შეპირებული ვარ... რაც მან გაგვიკეთა, იმდენი სუფოროვს არ გაუკეთებია რუსეთისთვის. თუმცა, მარტო მას არ ეკუთვნის ძეგლი, მის თანამებრძოლებსაც ეკუთვნის. ასე რომ, ჯობია, მონუმენტური კომპლექსი გააკეთებინო — შუაში მიშას დიდი, მაღალი ძეგლი, გარშემო ბოკერას, ოქრუაშვილის, მერაბიშვილის, ბურჯანაძის, ხოშტარას, ხაზარაძის, ვაშაძის, ჯაფარიძის, კიტოვანის, იოსელიანის, სიგუას, სხვებისა და სხვების მომცრო ძეგლები იქნება. კომპლექსის სახელიც მოფიქრებული გვაქვს — ქართველები, რომლებიც რუსეთისთვის იბრძოდნენ. ისე, თქვენ თუ იცით, ვის წინააღმდეგ იბრძოდნენ ქართველები ყველაზე უფრო თავდაუზოგავად და მამაცურად?

— არა, არ ვიცი.

— ქართველების და საქართველოს წინააღმდეგ! ასე იყო ადრე, ასე არის ახლაც. ერთმანეთი ძალიან არ უყვართ, მაგრამ სხვა, უცხო, უფრო უყვართ. ასე მაგალითად, მე ძალიან ვუყვარვარ, თუმცა უცხო ნამდვილად არ ვარ ქართველებისთვის! უცხო როგორ ვარ, ჩემს წინაპრებს იმდენი სისხლი აქვთ დაღვრილი საქართველოსთვის.

— ესე იგი, თქვენ ამბობთ, რომ ქართველებს უყვარხართ?

— დიახ!

— ყოველივე იმის შემდეგ,

რაც თქვენ ამ ქვეყანას გაუკეთეთ, თქვენ მაინც ამტკიცებთ, რომ ქართველებს უყვარხართ?

— დიახ! რატომ გიკვირთ? ეს ქართული ხასიათის თავისებურებაა — რაც უფრო მეტ სიკეთეს გაუკეთებ, მით უფრო ნაკლებად უყვარხარ, რაც მეტ ტკივილს მიყენებ, მით უფრო მეტად უყვარდები! ბიძინას და მიშას შემთხვევა გაიხსენეთ და მიხვდებით, რასაც ვამბობ.

— ჰო, მაგრამ, ძალიან ბევრი გაგინებთ თქვენ საქართველოში...

— იცით, რაშია თქვენი პრობლემა და რას ვერ ხვდებით? ვინც ყველაზე ხმაძალდა მაგინებს, სწორედ ის არის ჩემიანი. ვინც ყველაზე მეტი კატეგორიულობით ამტკიცებს, რომ პროდასავლური ორიენტაციისაა, სწორედ ის გახლავთ პრორუსული ორიენტაციის. მთელი მსოფლიო ლავრენტი პავლოვიჩის მიერ მემკვიდრეობად დატოვებული ჩემი აგენტურული ქსელითაა დაქსელილი. აქეთაც ჩვენ ვართ, იქითაც, შუაშიც, მარცხნივაც, მაჯვნივაც. საქართველოშიც ასეა და ამიტომაც არ გამოგივიდათ არაფერი. თქვენი რომ გეგონათ, ზუსტად იმ ხალხმა გაგიწიათ მედგარი წინააღმდეგობა, იმიტომ რომ ისინი არასოდეს არ ყოფილან თქვენები — ისინი ჩვენები არიან!

— შეცდომაში გინდათ შეგვიყვანოთ, ვლადიმერ ვლადიმეროვიჩი? ეჭვი გინდათ დათესოთ, ადამიანებისადმი ნდობა გინდათ დაგაკარგინოთ?

— როგორც გინდათ, ისე იფიქრეთ და რაც გინდათ, ის იფიქრეთ. მე წავედი. თუ რამეში დაგჭირდეთ, დამირეკეთ. ვილაპარაკოთ,

ვისაუბროთ. დარწმუნებული ვარ, შევთანხმდებით. როდის არ შევთანხმებულვართ, რომ ახლა ვერ შევთანხმდეთ?

პუტინი ადგა და გასასვლელი სკენ გაემართა, მაგრამ, ჰოი, საოცრება, ეს ერთი პუტინი რომ კარებისკენ წავიდა, მეორე პუტინი, უფრო ზუსტად, მისი ორეული, სადღაც ბოკერასა და სამადაშვილს შუა გაკვეთებული, ადგილზე დარჩა.

რადაცნაირი გამჭვირვალე იყო, თითქოს ჰაერი შემოხაზეს შავი კონტურებით და იქიდან გამოჭრესო.

მეორე პუტინი კარებს უახლოვდებოდა.

უცნაური სიარული იცის ამ კაცმა — ბეჭებს ისე მორხევს და ისე მოდის, თითქოს სიარულშივე გაშინებს და გაფრთხობს. პუტინმა კარი გამოაღო, შემოტრიალდა, დარბაზში მსხდომებს ხელი დაუქნია და გავიდა.

გამომეღვიძა. ინგა გრიგოლის ხაფმა ხმამ გამომაღვიძა.

— ხელისუფლებისა და ოპოზიციის შეხვედრა, კრისტინა დანიელსონის მედიაციით, უშედეგოდ დამთავრდა — შეთანხმების ტექსტს არც ერთმა ოპოზიციურმა პარტიამ ხელი არ მოაწერა! — საზეიმო ხმით იუწყებოდა ქალბატონი ინგა.

— ეგ ხომ ვიცოდი... აგერ, სიზმარში ვნახე ახლახან, — გავიფიქრე და ისევ ძილს მივხვდები. კარგი რამ არის ძილი — ისეთი რაღაცები შეიძლება გაიგო, რაც ცხადში არც კი დაგეისიზმრება.

დაესიზმრა
დავით ქავთარაძის

რაკებით თქვენ ამ ოპოზიციონერების სახელით, თქვენ კიდევ აზრზე ვერ მოხვედით. ნიკა მელიაძე მე ვიყავი და ზალიკო უდუმაშვილიც მე ვარ. გირჩი ზურაბაძე მე გახლავარ და მამუკა ხაზარაძეც თავის ბადრიანად. გიგიც, გიგაც, „ჩანგალაც“ მე ვარ და შალიკოს, აკოც მე ვარ და თაკოც, ნინოც და სალომეც. კიევიდანაც მე ვრეკავ მიშიკოს სახელით და მე ვიძლევი ინსტრუქციებს. ნიკაც მე ვარ, ნოდარიკოც, ინგაც. „კარონი გავარია“, ჩემი პირადი „სასტავია“ ეს „მანტრააა“, თქვენ რომ ქართულ ოპოზიციას ეძახით. ერთი ამ იაგოს და ვახოს ვერ მოეუხერხე ვერაფერი, არ ვიცი, რა სჭირთ. „ნაპრაგოს“ ვეუბნებ, ესენი „ნალევი“ უხვევენ. „ვპერიოდ“-მეთქი და ესენი „ზადნის“ აძლევენ. ნუ აწვევინებთ „ტრუზა“ პლანს, კაცო, ნორმალური პლანი ჩამოუტანეთ, თორემ დამაწყდა ნერვები. მოკლედ რომ მოვჭრათ, აქ ვიყავი მე და სულ თავიდან ბოლომდე ყველაფრის საქმის კურსში ვარ.

— კი გვეეჭვებოდა, რომ აქ იყავით, მაგრამ ხმაძალდა ვერ ვამბობდით. გვეშინოდა, რამე არ შეგვეშლოდა. შარლმა კი თქვა ერთი-ორჯერ, პუტინის სუნს ვგრძნობ მანდ და ფრთხილად იყავითო. ყავას ზომ არ ინებებთ, ვლადიმერ ვლადიმეროვიჩი?

— ყავა არა, კომპოტი... სად მცალკა ყავისთვის? ხუთი თვეა ყავას სვამთ თქვენ და გამოვიდა რამე აქედან?

— კი, ვცდილობთ, მაგრამ რა

— კი ვეტყვოდი, მაგრამ ნაწყენი ვარ თქვენზე. რა არის ეს, ჩემი სახელით რომ აშინებთ ოპოზიციონერებს — შედით პარლამენტში, თორემ პუტინი მოვაო, რომ ეუბნებით? საიდან უნდა მოვიდე, აქ არ ვარ? მიმოიხედეთ გარშემო, ყველგან მე არ ვარ? თქვენ კიდევ, ევროკავშირში უნდა შეგიყვანოთ, ნატოში უნდა გაგაწვევრიანოთ, ეუბნებით ამ გულუბრყვილო ქართველებს და ამათაც სჯერათ. ჩემთან ერთად უნდა შეიყვანოთ ევროკავშირში და ჩემთან ერთად უნდა გააწვევრიანოთ ნატოში?

— თქვენთან ერთად იყო, ვლადიმერ ვლადიმეროვიჩი, არაფერი გვაქვს საწინააღმდეგო.

— შუტიტე, ბრატცი? სახუმაროდ გაქვთ საქმე, ხომ იცით... 15

— არა, არ ვიცი.

— ქართველების და საქართველოს წინააღმდეგ! ასე იყო ადრე, ასე არის ახლაც. ერთმანეთი ძალიან არ უყვართ, მაგრამ სხვა, უცხო, უფრო უყვართ. ასე მაგალითად, მე ძალიან ვუყვარვარ, თუმცა უცხო ნამდვილად არ ვარ ქართველებისთვის! უცხო როგორ ვარ, ჩემს წინაპრებს იმდენი სისხლი აქვთ დაღვრილი საქართველოსთვის.

— ესე იგი, თქვენ ამბობთ, რომ ქართველებს უყვარხართ?

— დიახ!

— ყოველივე იმის შემდეგ,

მწყემსი ირაკლა: „მივალ მივყვები მე ჩემს ფარასს“

პოლიტიკური ნოველა

გიჟივით გამოვლვობა. მთელი დამე ბორგავდა, ვერ ისვენებდა, ფეთი შეპყროდა. გვიან ჩაეძინა, მაგრამ ამას ძილი კი არა, ძილქუში ერქვა. საღამოს დაურეკეს, ხელის მოწერას აპირებენო. ამან თავი გაიგვიფა, არ არსებობსო, მე და შალოს პირობა დაგვიდეს, პარლამენტში არ შევალთო, ბიძინა ივანიშვილის ხელის ბიჭები არ გავხდებითო, „ოცნების“ დედაც ვატირეთო. ამან რო გათიშა ტელეფონი, ამ შემტყობინებელმა, ახლა იმან დარეკა, მეორე შემტყობინებელმა, ანუ კეთილისმსურველმა. იმას კაცის ხმა ჰქონდა, ამას – ქალისა:

– ალიო, ირაკლ, საღამო და აღეიქუმი, ჩემო ძვირფასო, ჩემო გმირო, ცოტნე დადიანო, დავით აღმაშენებელი... თაკო ვარ, ვერ მიცანი?
– ჰო, ალიაქოთზე გიცანი, მაშ, – ჩაიბუფებუა ირაკლამ და ერთი გემრიელად დაამთქნარა.
– ბიჭო, მე, თაკოს, ჩარკვიანს, საქართველოს მომავალ დედოფალს ღალატი მეწვია უცაბედად, თავს მეხივით და მეტეორივით კი დამეცა, მაგრამ ჰმ... ეგეთები გადამიტანია? ამასაც გადავიტან!
– რა ხდება, ჩემო გაუტყნელი თანამებრძოლო, წელან შემტყობი-

ერ-მინისტრობა შევთავაზე და არ ინდობა, ეგ ნორმალურია?!
ირაკლამ ტელეფონი გათიშა და დივანზე მიაგდო. თვალეები ჯერ გადაატრიალა, შემდეგ კი გადმოატრიალა, ამას წინებზე ნიკოლოზ მაჭუტაძემ უთხრა, თუ გინდა, კარგი რეზონი გქონდეს, როცა გაიღვიძებ, თვალეები ჯერ უნდა გადაატრიალო, შემდეგ კი გადმოატრიალო, ანუ ჯერ უნდა გადაპარწო, შემდეგ კი გადმოპარწო. ეს ერთგვარი ვარჯიშია როგორც პოლიტიკურ ცხოვრებაში, ისე ოჯახურ ყოფაში.

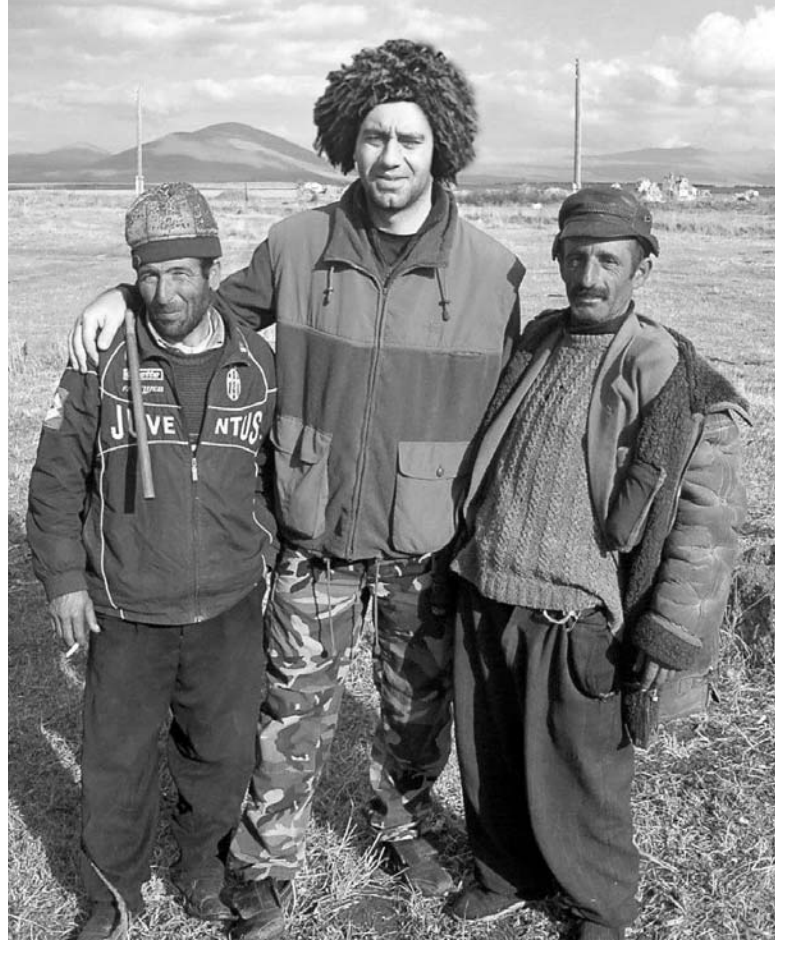
ირაკლამ თავი სინანულით გადააქნია, რა კარგი სიტუაცია იყო შალოს ფანატურში... იკრიბებოდნენ ძველი მეგობრები, ერთმანეთს დარდებს უზიარებდნენ, ჩაის წრუპავდნენ, ბუტერბროდებს მიირთმევდნენ, ძველ დროს იხსენებდნენ. ესლა კი რა გამოდის, ფანატურში აღარ შეიკრიბებიან, ჩაის აღარ მოწრუპავენ, ძველ დროს ვეღარ გაიხსენებენ, განა რამე მაღლი აქვს ეგეთ ცხოვრებას? ჰა, განა ფასი არ დაჰკარგა სიცოცხლემ? არა, რა გამოვიდა? ბიძინა ისევ აქ არი, ისევ ბლატაობს, ისევ მაგისი ხალხია ზემოთაროს, ირაკლას და მის თანა-

ემუშავნა. თუმცა... ვინ დააცადა? განა მამულზე ფიქრმა მისცა საშველი? მიდი, კაცო, გაიდე კომბალი მხარზე, გაჰყევ ფარასს, გაზაფხულზე გარეკე მთისკენ, შემოდგომაზე გამოჰყევ, გამოგეკე ბარისკენ. იარე იალაღებზე, შეჰყევ თვალწვედნელ მთებსა და აკენესე სალამური პატრიოტულად. განა ამას რამე შეეძლება? რა პოლიტიკა, რის პარლამენტი, რაის დეპუტატობა, რომელი მინისტრობა? აჰა, ეგე, ვითომ ერთად იყვნენ, ვითომ თანამებრძოლობდნენ, ერთად სჯამდნენ, ერთად სვამდნენ, ერთად ცკურკლამდნენ, მაგრამ რა გამოვიდა? ისევ ღალატმა ატკინა გული, ისინი შევიდნენ, ეს კიდე დარჩა ისევ გარეთ.

ირაკლა სარდაფში ჩავიდა, „ვიკლუჩატელი“ ხელის ცეცებით მოძებნა. გაუჭირდა, წლებია, აქ არ ყოფილა. „შიფანერკადან“ სამხედრო ტანსაცმლის და ბათინკები გადმოიღო, დაბერტყა, მოიზომა, წაიღიღინა: ჰმ... მივალ მივყვები მე ჩემ ფარასსაააა!

ირაკლა „ტაბურეტკაზე“ ჩამოჯდა, თავი ჩაჰკიდა, თავში მოგონებები წამოუტივტივდა... უფრო სწორედ, ლიტერატურული მოგონებები... განა ალექსანდრე ყაზბეგი არ მუშაობდა მწვემსად? განა ვისზე რა ნაკლები იყო? ჰოდა, ესეც აეგრე იხამს... ეგებ მთაში მატყლის საყიდლად ფრანგები ისევ ამოვიდნენ? ეგებ მივიდნენ ირაკლასთან და ჰკითხონ რამე? ეს რომ ფრანგულად გაუბამს, აეგ იქნება დიდი მაზალოობა. ისინი გაცდებიან და ჰკითხავენ, საიდან იცი ფრანგული? ჰმ... ირაკლა ამყად ეტყვის, აქ, მთაში ყველა მწვემსი ჩემზე უკეთ ფლობს ფრანგულსო, აღარაფერს ვამბობ ინგლისურზე, ესპანურსა და იტალიურზე. განა ყაზბეგი თავიდან ყაზბეგი იყო? ჩოფიკაშვილმა აიღო ეგეთი გრანდიოზული ფსევდონიმი და გაუმართლა კიდევაც, მთელ დუნიაზე ცნობილ კაცად გადაიქცა. ირაკლას მომენტალურად გაუკვირდა კიდევაც, რა მაგარი განათლებული ვყოფილვარ, ნეტავ ალექსანდრე ყაზბეგის ბიოგრაფია საიდან ვიცო? მერე გაახსენდა, როგორ გადაამტერია ქართულის მასწავლებელმა თავზე სახაზავი, შე დებილო, ყველგან თოფი რანაირად გელანდებო? თოფიკაშვილი კი არა, ჩოფიკაშვილი! შეიძლება დადგეს დრო, ირაკლამაც გადაიკეთოს გვარი. თუკი მისმა წინაპრებმა ერთხელ უკვე გადაიკეთეს, ესლა რაღა პრობლემა უნდა იყოს? არც არაფერი! კაცი იყავ კაცური და რა გვარიც გინდა, იმ გვარისა იყავ, სადაც გინდა, იქ ილოცე!

ალბათ დადგება დრო, როცა ირაკლაც დასწერს: მას შემდეგ, რაც ფანატურულმა ამხანაგებმა დაღატაკა და არაკაცობის გზას დაადგინა, გადავწყვიტე, მეცხვარეობა დამეწყო და ამ ხელობის შემსწავლად მიმეწვიო მთა და ბარი, გამეცნო ხალხი და გამომეცადა ის

შიში და სიამოვნებით საესე ცხოვრება, რომელიც მწვემს განუშორებლად თან სდევს. მე თვითონ, როგორც მთის კაცს, მყვანდა რამოდენიმე ცხვარი, ცოტაოდენი კიდევ ზოგიერთს მიწებში გაცვლით მოვაგროვე, მივუმატე ჩემს ფარასს, ავიღე ჯოხი და თოფი და ამგვარად შევიქნე მეცხვარე. რასაკვირველია, ჩემი განზრახვა ბევრმა შეიძლება მასხარად აიგდოს, ეგეთ სახელიან კაცს მეცხვარეობა არ ეკადრებაო, მაგრამ ეს იმ პოლიტიკოსების სინდისზე იყოს, რომლებიც თვეების განმავლობაში შალოს ფანატურში იხსენდნენ და ყვერებს იფხანდნენ. ესლა დაუწყებენ ჭკუის სწავლებას, გამოკითხვასა და ჩიქქენას, რომ მიდიხარ, სად მიდიხარ, რა გამოცდილება გაგანიაო? ხომ არ არი ეს იძულებითი წასვლა, ხომ არ ურევია ამ საქმეში ბიძინას ხელი? მე არავის არაფერს ვეკითხები და მით უფრო ბიძინას, ეგლა მაკლიაო, გამოსცრა კბილებშუა ირაკლამ. ტანისამოსი აიღო, ბათინკები და ყველა საჭირო ხარახურა „მეშოკში“ ჩაყარა.

ირაკლას ისლა დარჩენია, კარგად მოიფიქროს, საით, რომელი მიმართულებით უნდა დურთოს თავი, ჭაჭუნის ალკვეთილის საძოვრებისკენ თუ ალვანისკენ? სწორედ ესლა უნდა ჩაიცვას მეცხვარის ჩექმები და პლაში, ესლა იწყება სეზონი, თუ ამ სეზონს არ აუწყო ფეხი და ჩამორჩა, მერე წამოამახებენ, ცხვრის გადარეკვას თავი აარიდო, სადაც ვაჟკაცობა და თავდადება იყო საჭირო, იქიდან გაიქცაო, მზამხარეულს მიუჯდაო... არადა, ირაკლას თავადვე სძულს, მზამხარეულ „სტოლს“ რომ მიუჯდებიან ხოლმე, ფუჰ, ეგ რა ვაჟკაცობაა, რა გაგება და რა ქართველობაა?!

ტელეფონის ხარი გაისმა. ირაკლა ფიქრებიდან გამოერკვა. ისევ ის რეკავდა, ცოტა ხნის წინ რომ დარეკა. ერთ ხანობას იფიქრა, არ ვუპასუხებო, უკვე სულერთიაო,

ალარავინ მაინტერესებსო, მაგრამ ცნობისმოყვარეობამ მაინც გადაძალა და ეკრანს თითი ატაკა:

– ჰო, ალიო.
– ისევ მე ვარ, ახალი სტრატეგია დავწერე და მიწადა, პრემიერ-მინისტრის თანამდებობაზე წარგადგინო.
– რა სტრატეგია, აღმაშენებელი?
– არა, როგორ გეკადრება, უფრო იქითამდელი, ადრეული, გენაცვალე... აბა, რაააა!
ჩემი აზრით, შენ „რაზგონი“ გჭირდება, ადი მთაში, არეკე ცხვარი და მერე იქიდან გამოქეჩნე, ეს იქნება „სტრატეგია გორგასალის“ დასაწყისი. მე გამოვალ ტელევიზორში და მოსახლეობას აუფხსნი, თუ რაოდენ მნიშვნელოვანია შენი გამოქეჩნება თუშეთიდან ან ხევსურეთიდან. შენ იმდენად დიდი პიროვნება ხარ, მთაწმინდა ძალზედ ვიწრო და მოკლეა.
– არის შენს სტრატეგიაში რაღაც რომანტიკული, გამოქეჩნების პროცესი მომწონს უფრო მეტად.
– ხომ ვარ გენიოსი?
– კი, რა თქმა უნდა, არ უნდა მაგას ჟიჟინი.
– ჰოდა, ჯოს, ჯოს, ჯოს!

ავტორი იმედოვნებს, რომ ბატონ ირაკლას სხვა ე.წ. ოპონიციონერებიც მიბაძავენ, ზოგი მეცხვარეობას მიხედავს, ზოგი – მელორეობას, ზოგი – მეჯორეობას, ზოგი კიდევ მეზადრიჯნეობას. ყველა პროფესია საპატიოა, არც ერთს არ ვაკნინებთ, მაგრამ არ შეიძლება წერა-კითხვის უცოდინარი ადამიანები საკანონმდებლო ორგანოში იხსენდნენ და უაზროდ იბრიქებოდნენ. სანამ ამ ქვეყანაში ყველა თავის ადგილს არ დაიკავებს, მანამ არაფერი გვეშველება.

ნოველა რეალურ ფაქტებზე დაყრდნობით დაწერა გელა ზემელაშვილმა 555 48 48 61

ნეს, ხელს აწერენო, პარლამენტში შეთრევას აპირებენო.
– ჰო, ბიჭო, ყოველი მხრიდან ღალატსა და თავზე დამხობილ წუმწუმასა აქვს ადგილი... რუსეთის ხელი ურევია ამ ყველაფერში, პუტინის დამძალი ხელი. გუშლამ ჯუნიორი ძალიან წვალობდა, უცნობი ხარები შემოსდიოდა, წინ პლიუსი რო უწერია ხოლმე, ეგეთი, ოთახიდან გარბოდა, ტუალეტში იკეტებოდა და ვიღაცას ეჩუქუკებოდა. ნუ, ესლა, ხო გასაგება?!

– გასაგებაა, ან პუტინი იქნებოდა ხაზზე, ან კიდე ლავროვი!
– მე უფრო ლავროვზე ვეჭვიანობ, ნინო ბურჯანაძემ გააცნო თურმე და იმის მერე აეგრე ეჩუქუკება, მე რა ვიცოდი? პრემი-

მოაზრებებს რა ვირის თავ-ფეხი, რა კურკლი და მურკლი? ისე, ბავშვობიდან წვალობს ირაკლა ერთი რაღაცის ამოხსნაზე... რა განსხვავებაა კურკლასა და მურკლს შორის? კურკლი რაც არი, მიხვდა, გაიგო, მაგრამ მურკლი რა არი, ვერა და ვერ ამოხსნა. ირაკლას გაახსენდა, ერთხელ, როცა ათი-თერთმეტი წლისა იქნებოდა, შეიძლება თორმეტი-ცამეტისაც იყო, ხელში ქაღალდი ჩაუვარდა. დააკვირდა ამ ქაღალდსა და როყოოდ ამოიკითხა: „დალი ლამას ბრძნული ჰაზრები“. სწორედ იქ ეწერა, იმ ქაღალდზე, მეცხვარემ იცის კურკლისა და მურკლის მნიშვნელობაო. იმ დღის მერე ჩეთესლა ირაკლას, რომ წასულიყო მეცხვარეობაში და მწვემსადაც

„შენა ხარ ჩემი ჯილდოც, სასჯელიც, გულზე ახლოს ხარ და ღმერთზე ზემოთ. ჩემო ტანჯულო, ჩემო მტანჯველო, დაუღვეველო სამშობლო ჩემო! შენთან ვარ, მაგრამ მაინც დაგეძებ, როგორც დაეძებს საჭმელს შშიერი და ამ პატარა მიწის ნაგლეჯზე შემადრწუნებლად ვარ ბედნიერი“.

„საით ან რაბო?“

XX საუკუნის ბოლოს მისმა ბოროტმა მმართველობამ დიდი ხნით დაგვწია უკან. აფხაზეთის მკვიდრი კი გაგვანადგურა. თითქოს დაწყვეტილები ვიყოთ. არ გვედირსა აფხაზეთზე მოფიქრალ-მზრუნველი მთავრობა. ქართული მიწა ოკუპირებულია. ოკუპანტი ხანგამოშვებით გვიკლავს საჯიშე ბიჭებს. სოჭი, საინგილო,

საზოგადოებრივმა(ც) არ მოგვცეს ეთერში გასვლის უფლება. აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს არც ერთ დეპუტატს ამ თემაზე თავი არ შეუწუხებია. აფხაზეთის ინტელიგენცია შეეხვდით ბატონ გია ვოლსკის, რომელიც დაგვპირდა, რომ 2019 წლის იანვრიდან აფხაზეთის ტელემაუწყებლობა საზოგადოებრივ მაუწყებელზე განაზღვრებოდა.

სამწუხაროდ, ასე არ მოხდა. რა დაეშავეთ ასეთი, რომ კვირაში ერთ საათს გვაძალადიან?! ძალაუბრებურად მეფიქრება, რომ დევნილები არავის აინტერესებს. ახსენდებათ მხოლოდ არჩევნების დროს. აბა, რა არის ეს, თუ არა დევნილთა იგნორირება ან უარესი — დისკრიმინაცია?! თუმცა, როცა 28 წლის განმავლობაში ამ სტატუსის მქონე ადამიანების ნახევარმაც კი ვერ მიიღო ბინა. აფხაზეთის მთავრობის ყოველწლიური 19-მილიონიანი ბიუჯეტის ერთი მილიონი მაინც რომ გამოიყოფო 28 წლის განმავლობაში 26 ცხრასართულიანი კორპუსის (თუნდაც შავი კარკასი) აშენება მაინც, ხომ გახდებოდა შესაძლებელი?! არ მახსენდება არც ერთი აქცია ან მიტინგი აფხაზეთის მთავრობის მიერ მხარდაჭერილი (ადა მარშანისა გარდა). მხოლოდ ეს მიქმნის შთაბეჭდილებას, რომ მონურად გასუსულებს ურჩევნიათ საქართველოს ცენტრალური მთავრობის მარიონეტის როლში ყოფნა.

2021 წლის 31 მარტს საქართველოს პირველ პრეზიდენტს რომ

დასცლოდა 82 წელი შეუსრულდებოდა. მეოთხედ საუკუნეზე მეტი გავიდა მისი მკვლევლობიდან. ქართველმა ერმა დღემდე არ იცის დამკვეთის და შემსრულებლის ვინაობა. გამოძიება არ მიმდინარეობს. მალე, ალბათ, ხანდაზმულობის გამო საქმეს ტაბუ დაედება. თვალებს არ ვუჯერებდი, როცა საქართველოს სხვადასხვა არხებზე ზვიად გამსახურდიას მოწინააღმდეგეებსა და მტრებს ვხედავდი, ერთმანეთს რომ ასწრებდნენ ფარისევლობასა და სიტყვაკაზმულობაში.

ადრე, ოჯახიდან ერთ-ერთი მარჩენალის გარდაცვალების შემდეგ, მეორეს ჰქონდა უფლება, მიეღო გარდაცვლილი მარჩენალის პენსია (თუმცა რა პენსიაა 230 ლარი), თუკი მას მეტი ჰქონდა. მთელ მსოფლიოში ეს ასეა, საქართველოს გარდა. ჩვენთან ამ წესით პენსიას დებულებიდან მხოლოდ უმაღლესი ძალოვანი სტრუქტურების და პარლამენტართა ოჯახის წევრები.

2016 წელს ამ საკითხთან დაკავშირებით დეპუტატმა ეკა ბესელიამ კატეგორიული უარი განაცხადა ჩემთან შეხვედრაზე, ხოლო ირაკლი სესიაშვილმა მომიგო, ამ კანონის მიღებაში აქტიური მონაწილეობა მაქვს მიღებული. აი, ბატონებო, დეპუტატმა, რომელიც ტელეეკრანიდან კარგ შთაბეჭდილებას ტოვებდა მე, მამისტოლა კაცს კითხვაზე — რატომაა პარლამენტართათვის, მოსამართლეთათვის, პროკურო-

უაფხაზეთობას, უსამაჩაბლოობას და ამას უმატებენ დავით გარეჯს? როგორ? საით და რატომ მივექანებით?! ბარაბას გზაზე შემდგარნი ინერციით ვაღვამთ ნაბიჯებს უფსკრულისაკენ. განა ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ არ მიიღო 1990 წლის 28 ოქტომბერს დადგენილება, რომ საქართველო არ შევა არც ერთ სამხედრო ბლოკში. მაგრამ დღეს ვისდა ახსოვს მამულიშვილისა და პირველი პრეზიდენტის ეს დადგენილება?! მისი დამხობის შემდეგ მოსული ყველა ხელისუფლება ძალით ეტყენება ნატოსა და ევროკავშირს.

სანამ ეროვნული სულით გამსჭვალულ ხელისუფლებას არ მოვიყვანთ, ჩვენს სამშობლოს არაფერი ეშველება. ამიტომ იყო ძალიან მნიშვნელოვანი 2020 წლის საპარლამენტო არჩევნები. ამ არჩევნებში ქართველი ხალხი უნდა ყვოფილიყავით, როგორც არასდროს, თანმიმდევრული, პრინციპული, კატეგორიული, ჩვენ არ უნდა დაგვეშვა ბოროტი ძალების პარაპაში, რომელიც დღესაც გრობდებოდა. ჩვენი ქვეყნის საუკეთესო შვილებს ვანდოთ საქართველოს მომავალი.

რებისთვის ცალკე და საზოგადოებისთვის ცალკე კანონი-მეთქი, ასეთი უტიფარი პასუხით გამომისტუმრა. ძნელია, მით უფრო, ჩემს ასაკში, როცა ადამიანზე, თანაც, შენ მიერ არჩეულ დეპუტატზე წარმოდგენას და ნდობას კარგავ.

საქართველოში უფრო მეტი პრობლემა არ არსებობს, ვიდრე ტერიტორიული მთლიანობის საკითხები. სამწუხაროდ, გამოკითხვამ აჩვენა, რომ ხალხს ეს პრობლემა მეორეხარისხოვნად მიაჩნია. სოციალური პრობლემები კი პირველხარისხოვნად. ეს საშიში მოვლენაა: ზვად და ზეგ, სავარაუდოდ, მეთაურობის ხოვანი გახდება და ეს ყველაფერი ზვად ყოველი ჩვენგანის ბრალი იქნება: როგორ დაივიწყოთ ან როგორ შეგვეუთ

არის ასეთი გამოთქმა — „წინ, წარსულისკენ!“ ხომ არ ჯობია, ჩვენც წინ, წარსულისკენ მივიხედოთ, იმ წარსულისკენ, სადაც დიდი ქართველები გვეგულდებიან?! ფარავდეს დედა ღვთისმშობელი ჩვენს ნატანჯ სამშობლოს, ჩვენს ერს. უკუნითი უკუნისამდე აწ და მარადის. ამინ!

ორმისტ (ზაპურ) ბედიას
სოხუმის გაერთიანებული ავიარაზმის ტუ-134-ის ხომალდის ყოფილი მეთაური, ქართულ-აფხაზეთის სახალხო დიპლომატიის საქველმოქმედო ფონდის თავმჯდომარე, აკადემია „ქალდეას“ ვიცე-პრეზიდენტი, საქართველოს უსინათლოთა საზოგადოების თავმჯდომარის მოადგილე

ოთარ ჭილაძის ამ დიდებული სიტყვების საპირწონედ გავიხსენოთ ავადსახსენებელი ედუარდ შევარდნაძის სიტყვები სატელევიზიო ინტერვიუდან იური ციკოლიასთან: „სწორია, რომ შევედით სამეგრელოში. ეს ჩვენ ადრე უნდა გაგვეკეთებინა, ყველამ უნდა მიიღოს საკადრისი პასუხი, ჩვენ უნდა გაგვანადგუროთ პროვინციული ფაშიზმი და განვახორციელოთ კიდევ. როდესაც ბოროტ ძალას ებრძვი, ზედმეტი წუწუნი გაუპატიურებაზე და მსხვერპლზე. მე მაძლობას ვუხდი ყველას, ვინც ამ ოპერაციაში მონაწილეობა მიიღო“.

როგორც ვხედავთ, იუდა შევარდნაძეს ძალზედ სპეციფიკური გაგება ჰქონდა დემოკრატიის! „სამშობლოც“ თავისებურად ესმოდა, თუკი ესმოდა, საერთოდ. ეს იყო პირწაყარდნილი კომუნისტური ნომენკლატურის ნარჩენი.

არსებობს ასეთი ცნობილი გამოთქვები: ნგრევა აღვილია, ამენებაა ძნელი! და ეს ეხება არა მხოლოდ მშენებლობას, როგორც ასეთს, არამედ სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობებსაც. საქართველოსა და აზერბაიჯანის სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობა, სამხრეთი რეგიონალური პარტნიორობა „ბაქო-თბილისი-ანკარა“ გახლავთ ამის კლასიკური მაგალითი. ეს ურთიერთობები მოიცავს შეთანხმებულ სამართლებრივ ბაზას, მასშტაბურ ინვესტიციებს, ეკონომიკურ ბაზისს, რაც გულისხმობს ისეთ უზარმაზარ პროექტებს, როგორც არის „ბაქო-სუფსა“ და „ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის“ ნავთობსადენები, სამხრეთის გაზის დერეფანი, „ბაქო-თბილისი-ყარსი“-ს სარკინიგზო მაგისტრალი, რომელიც დღესდღეობით, ტრანსკასპიურ სატრანსპორტო ბმულთან ერთად, გახლავთ სუვერენის არხის

ლი შედარებით, აზერბაიჯანელი მესაზღვრეების „დაბულნებებით“. სწორედ ამგვარი ქმედებების დროს იარაღისა და სისხლისღვრისგან თავის არიდების მცდელობა „ბეწვზე კიდა“... ამასობაში, შალვა ნათელაშვილი აზერბაიჯანის პრეზიდენტს ილაპარაკებდა „დიქტატორს“ უწოდებს და ევროპაში მის წინააღმდეგ „პოლიტიკური ტალღის“ აგორებას გეგმავს.

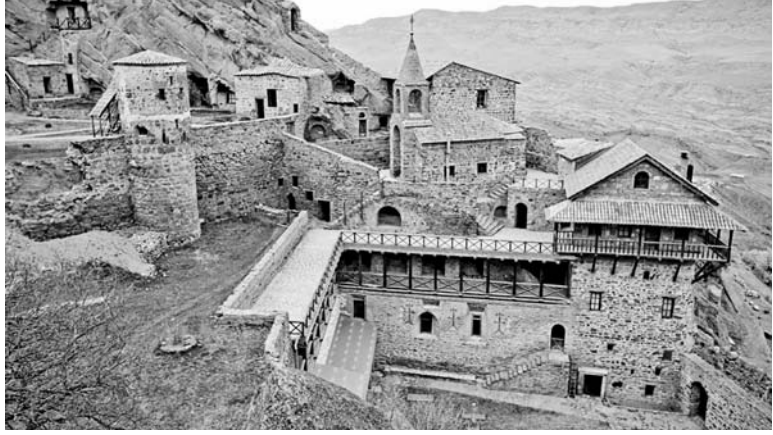
არის კიდევ ერთი პარტია „საქართველოს პატრიოტთა ალიანსი“, რომელიც მიტინგებზე აზერბაიჯანს „ოკუპანტ ქვეყანას“ უწოდებს და მონასტრის ხელში ჩაგდებაში აღნაშაულებს.

მოითხოვს ბორჩალოს მასრა. 1985 წლის 11 დეკემბერს ფრანგულ-სომხურმა გაზეთმა „ჰამკმა“ გამოაქვეყნა „სომხეთის რევოლუციური ფედერაციის პოლიტიკური მანიფესტი“ („დამნაცუტიონი“), სადაც პირდაპირ წერია: „... გაერთიანებული სომხეთის საზღვრებში უნდა იყოს მოქცეული სომხეთის ტერიტორიები; სევრის ხელშეკრულებით დადგენილი, ნახიჩევანის, ახალქალაქისა და ყარაბაღის რაიონების ჩათვლით“. ორ წელიწადზე მეტმა დრომ განვლო და შემდეგ, ყარაბაღში სეპარატისტული აჯანყება დაიწყო, რომელიც, შემდგომში, ორ ქვეყანას შორის მასშტაბურ ომში

ორმაგი სპანდარტი

ვინ და როგორ მუშაობს საქართველოში ქართული სახელმწიფოს ინტერესების სანინალმდებოლ

საკმაოდ ანგარიშგასწავნი ალტერნატივა...

აი, აწორედ ამ ურთიერთობების დანგრევა ცდილობენ იაფფასიანი პროვოკაციების მეშვეობით. თანაც, ამკარად, უცხოური გავლენის ქვეშ. აქ ყველა იარაღს იყენებენ: საქართველოში დავით-გარეჯის, ხოლო აზერბაიჯანში – ქეშიქიდაღის სახელით ცნობილი მონასტრით სპეკულირება, ვითარება ქვემო ქართლში, სადაც კომპაქტურად არიან ჩასახლებული აზერბაიჯანელები, ამკარა სპეკულაციები და ფეიქი (სიყალბე), ასევე „მინიშნებები“ შაჰ-აბასის დროინდელ ისტორიულ მოვლენებზე, რაზედაც თანამედროვე აზერბაიჯანი ვერაფრით ვერ აგებს პასუხს... უკვე მრავალად იყო მცდელობა საქართველოში მცხოვრებ აზერბაიჯანელთა დადანიშნულებისა კორონავირუსის გავრცელებაში და სოციალურ ქსელში გამოქვეყნებული შეურაცხყოფილი ბრალდებები. საქართველოს აზერბაიჯანული საზოგადოების გარშემო დამბულოების შექმნის მცდელობების შესახებ თავის ოფიციალურ რელიზში შემფოთებას გამოთქვამდა საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური. ეს ვითარების დამბუვის უტყუარი ნიშანია.

და რა ხდება კადრს მიღმა? მოდით, თავი დაგანებოთ იმას, რომ ისეთი საკითხები, როგორცაა საზღვრის დემარკაცია, უმჯობესია გადაწყდეს უზნაურად. ამასთან, ორივე მხრიდან რადიკალები უნდა იმყოფებოდნენ უსაფრთხო მანიღლზე. დაწვრილებით არ მოგვევებით იმის აღწერას, რომ ქეშიქიდაღი, ანუ დავით გარეჯი არ არის ეკლესია ან მონასტერი, როგორცაა, მაგალითად, სომხური ოკუპაციისგან გათავისუფლებული ყვლაბაჯარის მხარეში არსებული ჰუდავენი. ეს არის მთის ფერდობი, რომელზეც ეკლესიები, საკათედრო ტაძრები და სამონასტრო საკნებია „მიმოფანტული“. ამავდროულად, ამ კომპლექსის 95%-ს აკონტროლებს საქართველო და აზერბაიჯანი ამანე არც დავობს. საუბარი შეეხება რამდენიმე ეკლესიას, რომელთა ჩამოთვლა თითებზეცაა შესაძლებელი და რომლებიც ნამდვილად აზერბაიჯანის ტერიტორიის სიღრმეში მდებარეობს. გავიხსენოთ კიდევ ერთი რამ. საქართველო, ასევე, ესაზღვრება სომხეთს. აი, ამ საზღვარზე, ქვემო ქართლის მარნეულის მხარეში, მდებარეობს ჰუჯაბის მონასტერი. უძველესი და ღირებული. ყველა ისტორიული და გეოგრაფიული ნორმის თანახმად, იგი საქართველოს ეკუთვნის. მაგრამ ის, უკანასკნელ წლებში, მოულოდნელად, სომხეთის ტერიტორიაზე აღმოჩნდა. სომეხმა მესაზღვრეებმა ცეცხლიც კი გაუხსნეს ქართველ მფრინავებს, რომელთაც იქ გადაღებების წარმოება სურდათ. ამავ დროს, აზერბაიჯანისგან განსხვავებით, სომხეთი, რბილად რომ ვთქვათ, არ გამოიჩინა ადარებული საზღვრების მიმართ დიდი პატივისცემით. სხვათა შორის, ის პრეტენზიებს აცხადებს არა მხოლოდ აზერბაიჯანისა და თურქეთის, არამედ საქართველოს მიმართაც.

1918 წელს ერევანი და თბილისი უკვე ომობდნენ, როცა სომხეთმა

გადაიზარდა. ჯავახეთის მიმართ პრეტენზიები ჯერაც არ მინაგლებულა. მაგრამ ნიშნავს კი ეს იმას, რომ ამ პრეტენზიებს შეიძლება გარკვეული სათნობით მოეპყრონ? კითხვა რიტორიკულია.

რას აკეთებენ ამ დროს აზერბაიჯანის საზღვარზე ქართული მონასტრის დამცველები? მარში ჩაატარეს? მოაწვეეს საპროტესტო აქცია საქართველოში სომხეთის საელჩოსთან? და რა გააკეთა „ქართულმა მარშმა“, რომელმაც უკვე მოაწყო მარშები ქეშიქიდაღამდე, ანუ დავით გარეჯისკენ?

სამწუხარო და აღმამფოთებელია, რომ ჰუჯაბის მონასტრის გარშემო სიჩუმეა, სწორედ ის სიჩუმე, რომელიც ბევრად უფრო მეტყველია, ვიდრე პატრიოტიზმის შესახებ ყველაზე ხმადაღალი სიტყვები. ვინაიდან, ეჭვგარეშეა: „საქართველოს ინტერესების დასაცავად“, „ქართული მარში“, „საქართველოს პატრიოტთა ალიანსი“ და მსგავსნი აპირებენ მოქმედებას მხოლოდ აზერბაიჯანის და არა სომხეთის წინააღმდეგ. მათი ხმა არ ისმის არც „სადაღი ეკლესიების“ დაკავშირებით, რომელთა უკან ისტორიის გაყალბება და ტერიტორიული პრეტენზიები საქართველოს მიწებზე ძალიან მკაფიოდ იკვეთება, ან რა რეაქციაა საპასუხოდ სომხეთის მცდელობისა, ჯავახეთში სომხური სეპარატიზმის გაღვივებისას?! როცა, პირდაპირი და ამკარა საფრთხე ემუქრება საქართველოს ინტერესებს, მის ეროვნულ უსაფრთხოებას და ტერიტორიულ მთლიანობასაც კი. მაგრამ ყველა ვაი-პატრიოტი დუმს, თითქოს პირში ჩაუგუბებია... კონკრეტულად რა? სომხური კონიაკი? თუ რუსული არაყი?

ახლა კი, ყველაზე მნიშვნელოვანი და სერიოზულად ყურადსაღები რამე: „ქართული მარში“, რომელიც რეგულარულად აწყობს ანტიაზერბაიჯანულ პროვოკაციებს საქართველოში, როგორც ამას „საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველოს“ ფილიალის თანამშრომლები ამტკიცებენ, რუსეთისგან ფინანსურ დახმარებას იღებს. მათი ყველაზე ხმაურიანი მოქმედებები ამკარად შედის „რუსული“ დღის წესრიგში.

კიდევ უფრო თვალსაჩინოა „საქართველოს პატრიოტთა ალიანსის“ ძალისხმევა, რომელიც ოფიციალური თბილისისგან ულტიმატუმის ენით მოითხოვს „ევროატლანტიკური“ საქმიანობის შეწყვეტას, ნატოსა და ევროკავშირთან ურთიერთობების დასრულებას და რუსეთთან სასწრაფოდ ხიდების გადებას, რა თქმა უნდა, ისე, რომ არ დაველოდოთ სოხუმსა და ცხინვალზე საქართველოს სუვერენიტეტის აღდგენას, ან თუნდაც, „მავთულხლართების აგრესიის“ შეწყვეტას.

და კიდევ ერთი დამახასიათებელი დეტალი: პარტიები, მოძრაობები და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები, რომლებიც მჭიდროდ თანამშრომლობენ საქართველოში მოქმედ რუსულ ფონდებთან – გორჩაკოვის ფონდთან და პრიმაკოვის ფონდთან, ავლენენ საკმაოდ აქტივობას ანტიაზერბაიჯანულ ქმედებებში.

ეს კი უკვე საინტერესოა. საქართველოსგან განსხვავებით, რუსეთი არ იმყოფება აზერბაიჯანთან საომარ მდგომარეობაში, არც, თუნდაც „გაყინულ“ ან „მინაგლებულ“ კონფლიქტში. უფრო მეტიც, ქვეყნებს შორის მოქმედებს მეგობრობის, თანამშრომლობისა და ორმხრივი უსაფრთხოების ხელშეკრულება, დადებული რუსეთის ფედერაციასა და აზერბაიჯანის რესპუბლიკას შორის. მამ, როგორ ავხსნათ ის, რაც ხდება? უბრალოდ დამთხვევაა? ძნელი დასაჯერებელია. სომხური ლობი? მაგრამ გორჩაკოვის ფონდს ხომ ოფიციალურად აკონტროლებს რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრო. სხვა საკითხია ის, რომ სწორედ აზერბაიჯანის, საქართველოსა და თურქეთის რეგიონულმა პარტნიორობამ მისცა საქართველოს შესაძლებლობა, თავი დაეღწია რუსეთზე ენერგეტიკული დამოკიდებულებისგან, რომლის გარეშეც მისი ამჟამინდელი პროდასავლური საგარეო პოლიტიკა თეორიულად შეუძლებელიც კი იქნებოდა. ნიშანდობლივია, რომ სულ ცოტა ხნის წინ რუსული საიტის PolitNavigator-ის გვერდებზე მოულოდნელად გამოჩნდა შოთა აფხაიძე, რომლის ხელმოწერილი სტატია ხმამაღალი სათაურით „საქართველომ თურქეთს

მიჰყიდა მდინარე რიონი ხეობით და სასაზღვრო ზონით რუსეთთან“ (როგორც მიხვდით, საუბარი ეხება მდინარე რიონზე ჰიდროელექტროსადგურების კასკადის მშენებლობას თურქული ფონდების მონაწილეობით) სადაც, სხვათა შორის, ავტორი ირწმუნება: „გაზისა და ნავთობის რესურსების იმპორტის თვალსაზრისით, საქართველო ნამდვილად არის დამოკიდებული იმპორტზე, მაგრამ აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ თბილისის სუველური ანტირუსული პოლიტიკისა და „გაზპრომთან“ თანამშრომლობაზე უარის თქმის გამო, გაზის ბაზარი მთლიანად დამოკიდებულია მეზობელ აზერბაიჯანზე“.

ჩვენ შეგნებულად არ ვსვამთ კითხვებს ავტორის კულტურული დონის შესახებ თავისი ეპითეტებითურთ. უფრო მეტიც, ჩვენ არ დავინტერესდებით მისი პირადი ინტელექტუალური დონით და არ ვეკითხებით, თუ რა პოლიტიკას უნდა ატარებდეს საქართველო ენერჯის იმპორტის საკითხში, 2008 წლის აგვისტოში რუსული აგრესიის შემდეგაც კი, არამედ გახსადენებისა და ელექტროგადამცემი ხაზების აფეთქების შემდეგ, ჯერ კიდევ 2006 წ. აღარც კი შეგახსენებთ, რომ სწორედ აზერბაიჯანმა გადაარჩინა საქართველო ენერგეტიკული კატასტროფისგან. მაგრამ ამ პერსონაჟმა არ დააყოვნა ხაზი გაესვა რუსეთის გაღვივებულ აზერბაიჯანთან და თურქეთთან საქართველოს პარტნიორობის გამო.

ეს კი ქართული აუდიტორიისთვის უკვე უნდა იქცეს ინფორმაციად განსჯისათვის; უბრალოდ, იმისათვის, რომ იცოდეთ და გაიგოთ, ვინ არის დირიჟორი ყალბი ანტი-აზერბაიჯანული „უნდისა“ თბილისში და ვინ უკვეთავს მუსიკას.

ქალბრუნს ვარამანი
 აზერბაიჯანულ-ქართულ-თურქული სტრატეგიული პარტნიორობის მხარდაჭერის საზოგადოებრივი ცენტრი
 რედაქცია არ ეთანხმება ავტორის ზოგიერთ მოსაზრებას.
 „ს.პ.“

სამიძიარი

„საერთო გაზეთის“ რედაქცია ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს დიდი ქართველი მსახიობის პანკი პაპსაძის გარდაცვალების გამო.

კახი კავსაძე არა მარტო დიდი მსახიობი, არამედ, დიდი ქართველი და უკეთესობილესი პიროვნება იყო.

მთელ საქართველოს ვუსამძიმრებთ ამ შესანიშნავი ხელოვანის და ბრწყინვალე ადამიანის გარდაცვალებას და აქვე გთავაზობთ ფრაგმენტს „საერთო გაზეთში“ ადრე გამოქვეყნებული წერილიდან, რომელიც ბატონი კახის საოცარ ადამიანურ თვისებებს კიდევ ერთხელ შეგვახსენებს:

„ამ ოცდაათი წლის წინათ, 90-იან წლებში, როცა თბილისში საქალაქო ტრანსპორტი გაქრა, თბილისის ქუჩებში უცნაური მძლოლი გამოჩნდა, რომელიც მგზავრებს უფასო მომსახურებას სთავაზობდა.

ეს ამბავი, როგორც წესი, საღამოს საათებში ხდებოდა, როცა შეგვიანებულ მგზავრს, ფაქტობრივად, შინ დაბრუნების ერთადერთი შანსი ჰქონდა — ფეხით გაჰყოლოდა სახლისკენ მიმავალ გზას.

— დაბრძანდით, ბატონო! სადაც მეტყვეობთ, იქ მიგიყვანთ. მომსახურება უფასოა, — ეუბნებოდა მძლოლი მოულოდნელი შეთავაზებით შეცბუნებულ, უფრო ზუსტად, შემინებულ მგზავრს.

დრო იყო ისეთი — ქუჩაში ათასი ჯურის ბანდიტი და ყაჩაღი დაძრწოდა და უცხო მანქანაში ჩაჯდომა სარისკო და სახიფათო საქმე იყო.

— ნუ გეშინიათ, ბატონო, დაბრძანდით! — ისევ იმეორებდა თხოვნას მძლოლი და დამფრთხალი მგზავრი კიდევ თუ გაჯიუტდებოდა, მანქანიდან გადმოდიოდა.

ზომ წარმოვიდგენიათ, რაოდენ დიდი იყო მგზავრის გაკვირვება, მერე კი საოცარი შვება და სიხარული, როცა „მოძალადე“ მძლოლში თავის საყვარელ მსახიობს კახი კავსაძეს ამოიცნობდა.

ასე ემსახურებოდა ბატონი კახი გაჭირვებაში ჩავარდნილ თავის თანაქალაქელებს, სანამ სიმწრით ნაშოვნ ბენზინი ბოლო წვეთამდე არ ამოიწრიტებოდა“.

ღმერთმა ნათელში ამყოფოს ბატონი კახი კავსაძის ნათელი სული.

ჟურნალისტთა საერთაშორისო ფონდი „ომროს ფრია“ და მისი ჟიურის შემადგენლობა ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს დიდი მსახიობის, „ოქროს ფრთის“ ლაურეატის, ბატონი პანკი პაპსაძის გარდაცვალების გამო.

— ვინ შეიძლება მიმართოს სასამართლოს პირის მხარდაჭერის მიმღებად ცნობის შესახებ?

• თვითონ მხარდასაჭერად საცნობმა პირმა;

• მხარდასაჭერად საცნობი პირის ოჯახის წევრმა;

• მხარდასაჭერად საცნობი პირის კანონიერმა წარმომადგენელმა;

• მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანომ;

• ფსიქიატრიულმა ან სპეციალიზებულმა დაწესებულებამ, თუ პირი ამ დაწესებულებაში მოთავსებული;

პირის მხარდაჭერის მიმღებად ცნობისა და მხარდაჭერის დანიშნვის შესახებ დაინტერესებულმა პირმა სასამართლოს უნდა მიმართოს განცხადებით.

პირის მხარდაჭერის მიმღებად ცნობის შესახებ საქმის განხილვა არ საჭიროებს სახელმწიფო ბაჟის ან სხვა რამე ხარჯის გადახდას.

პირს, რომლის მხარდაჭერის მიმღებად ცნობის საკითხიც განიხილება სასამართლოში, უნდა ჰყავდეს ადვოკატი.

მხარდასაჭერად საცნობი პირს, ადვოკატი სახელმწიფოს ხარჯზე ენიშნება სასამართლოს განჩინების საფუძველზე ან განმცხადებლის/მხარდასაჭერად საცნობი პირის განცხადების საფუძველზე სსიპ იურიდიული დახმარების სამსახურთან.

• მხარდასაჭერად საცნობი პირს ექსპერტიზას უტარებს სსიპ სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო, სასამართლოს მიმართვის (განჩინების) საფუძველზე.

• ექსპერტიზა ტარდება თვითონ ექსპერტიზის ბიუროში, განმცხადებლის/მხარდასაჭერად საცნობი პირის შუამდგომლობის საფუძველზე; თუ შეუძლებელი იქნება პირის ექსპერტიზის ბიუროში მიყვანა, სასამართლომ ექსპერტიზის ჩატარების ადგილად შეიძლება განსაზღვროს მხარდასაჭერად საცნობი პირის ადგილსამყოფელი.

• აღნიშნული ექსპერტიზა ტარდება სახელმწიფოს ხარჯზე, რაც იმას ნიშნავს, რომ განმცხადებელი/მხარდასაჭერად საცნობი პირი გათავისუფლებულია ექსპერტიზის ხარჯებისგან.

რა ვადით უნდა დაენიშნოს პირს მხარდაჭერა, კანონით არ არის განსაზღვრული, თუმცა ნებისმიერი ვადით დანიშნვის შემთხვევაში, სასამართლოს მიერ დგინდება მისი გადასინჯვის პერიოდულობა, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს 5 წელს.

მხარდაჭერა შეიძლება შეწყდეს იმ შემთხვევაში, თუ:

• მხარდაჭერის მიმღები გარდაიცვალა (ასეთ შემთხვევაში გადაწყვეტილებას იღებს მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანო);

• მიზეზი, რომლის გამოც მხარდაჭერა დაწყდა, აღარ არსებობს (ასეთ შემთხვევაში გადაწყვეტილებას იღებს სასამართლო).

მხარდაჭერად შეიძლება დაინიშნოს მხარდასაჭერად საცნობი პირის ოჯახის წევრი, ნათესავი, ახლობელი ან სპეციალისტი, რო-

„საერთო გაზეთის“ იურიდიული კონსულტაცია

„საერთო გაზეთის“ მკითხველთა შეკითხვებს პასუხობს გაზეთის იურიდიული კონსულტანტი, ადვოკატი

მთივარისა კავლიშვილი.

ტელ.: 2 79 63 91; 0 790 60 64 69; 5 93 78 64 69

მელიც აკმაყოფილებს კანონით დადგენილ მოთხოვნებს.

მხარდაჭერი არ შეიძლება იყოს:

• პირი, რომელსაც 18 წლის ასაკისათვის არ მიუღწევია;

• პირი, რომელიც სასამართლომ მხარდაჭერის მიმღებად ცნო;

• პირი, რომელსაც მშობლის უფლება ჩამოერთვა ან შეეზღუდა მშობლის უფლებებისა და მოვალეობების შესრულებისათვის თავის არიდების გამო;

• პირი, რომელიც მეურვის, მზრუნველის ან მხარდაჭერის მოვალეობისაგან გათავისუფლებულია მისი არაჯეროვნად შესრულების გამო.

(შენიშვნა: მხარდაჭერის დამატარებელი გარემოებების არარსებობის შესახებ ცნობის აღება შესაძლებელია სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოში).

მხარდაჭერი ვალდებულია:

• თვალყური ადევნოს მხარდაჭერის მიმღების მუდმივ სამედიცინო მომსახურებას;

• დაადგინოს მისი სურვილები/არჩევანი და დაეხმაროს მას შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღებაში;

• მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს მიერ დადგენილ ვადაში, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს 6 თვეს, აღნიშნულ ორგანოს მიაწოდოს სასამართლოს გადაწყვეტილებით მისთვის განსაზღვრული მოვალეობების შესრულების შესახებ ინფორმაცია;

• დაუყოვნებლივ მიმართოს სასამართლოს შუამდგომლობით მხარდაჭერის ფარგლების შეცვლის/მხარდაჭერის გაუქმების შესახებ, თუ აღარ არსებობს ან შეიცვალა ის საფუძველი, რომლის გამოც მხარდაჭერის მიმღებს მხარდაჭერა დაუწყდა, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა მხარდაჭერის მიმღებმა ან მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანომ უკვე მიმართა სასამართლოს.

მხარდაჭერის საქმიანობას აკონტროლებს მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანო მხარდაჭერის მიმღების საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. ზედამხედველობის მიზანია მხარდაჭერის მიერ სასამართლოს გადაწყვეტილებითა და საქართველოს კანონმდებლობით მისთვის განსაზღვრული მოვალეობების შესრულების კონტროლი, მხარდაჭერის მიმღების უნარების განვითარების შეფასება და შესაბამისი რეაგირება.

სასამართლო უფლებამოსილია განმცხადებლის მოთხოვნის საფუძველზე, საქმისწარმოების დასრულებამდე ანუ ვიდრე საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილე-

ბას მიიღებს, დანიშნოს დროებითი მხარდაჭერი, თუ მიიჩნევს, რომ იმ პირს, რომლის მხარდაჭერის მიმღებად ცნობის საკითხიც განიხილება, შესაძლებელია შეუქცევადი ზიანი მიაღწეს, მაგალითად: შეუწყვეტს პენსია/სოციალური პაკეტი, ვერ ისარგებლოს სათანადო მკურნალობით/ საჭირო მედიკამენტებით და ა.შ.

დროებითი მხარდაჭერი შეიძლება იყოს იგივე პირი, ვინც ძირითად მხარდაჭერად შეიძლება დაინიშნოს: მხარდასაჭერად საცნობი პირის ოჯახის წევრი, ნათესავი, ახლობელი ან სპეციალისტი.

* * *

— სამოქალაქო კანონმდებლობის მიხედვით, რას ნიშნავს არასრულწლოვნის ემანსიპაცია?

— მუხლი 65. არასრულწლოვნის ემანსიპაცია

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 65-ე მუხლი მოიცავს თქვენთვის საინტერესო საკითხს. წარმოგიდგინთ მის შინაარსს მთლიანად.

1. ხელშეკრულება, რომელიც დადებულია არასრულწლოვანის მიერ კანონიერი წარმომადგენლის თანხმობის გარეშე, ითვლება ნამდვილად, თუკი არასრულწლოვანმა ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ მოქმედებათა შესასრულებლად განკარგა ის საშუალებანი, რომლებიც მას გადასცეს კანონიერმა წარმომადგენლებმა, ან — ამ წარმომადგენლების თანხმობით — შესაძლოა ამ მიზნით ანდა თავისუფალი განკარგვის მიზნით.

2. თუ კანონიერი წარმომადგენელი ანიჭებს თქვენსმეტი წლის ასაკს მიღწეულ არასრულწლოვანს საწარმოს დამოუკიდებლად გაძღოლის უფლებას, მაშინ ამ სფეროსათვის ჩვეულებრივ ურთიერთობებში იგი შეუზღუდავად ქმედუნარიანი ხდება. ეს წესი გამოიყენება როგორც საწარმოს დაფუძნების, ასევე ლიკვიდაციისა და შრომითი ურთიერთობების დაწყების ან დამთავრების მიმართაც.

3. საწარმოს გაძღოლის ნებართვა საჭიროებს კანონიერი წარმომადგენლის თანხმობას მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოსთან შეთანხმებით.

სუთი ქალბატონი პრეზიდენტი

ვიზის ფინოგადლოტირი (ისლანდია)

ვიგდის ფინოგადლოტირი პირველი ქალია მსოფლიოში, რომელიც პრეზიდენტად აირჩიეს. ის 1930 წელს რეიკიავიკში დაიბადა ინჟინრისა და მედიის ოჯახში. სწავლობდა გრენობლის, სორბონის და კოპენჰაგენის უნივერსიტეტში. 41 წლის ასაკში გოგონა იშვილა. ის პირველი მარტოხელა ქალი იყო ისლანდიაში, რომელსაც ბავშვის შვილად აყვანის ნება დართეს.

ვიგდისი უნივერსიტეტებში ფრანგულ დრამას ასწავლიდა, რეიკიავიკის თეატრალურ დასთან თანამშრომლობდა, ზაფხულობით კი გიდად მუშაობდა.

ის 1970 წელს დაარსებული ისლანდიის ფემინისტური მოძრაობის წევრი იყო, რომლის ინტერესების სფერო აღზრდაში გენდერული თანასწორობა, და, ზოგადად, ქალთა პრობლემები იყო. 1980 წელს ფემინისტებმა ძალები საპრეზიდენტო არჩევნებისკენ მიმართეს და კანდიდატად ვიგდისი დაასახელეს.

ვიგდისი ოთხი მამაკაცის წინააღმდეგ იბრძოდა.

ვიგდისმა არჩევნებში გაიმარჯვა. ის მოგვიანებით კიდევ სამი ვადით აირჩიეს პრეზიდენტად, ვიდრე

1996 წელს თვითონ არ თქვა უარი პოსტზე.

აბატა ბარბარა (მატა)

აბატა 1923 წელს ზაბარაში დაიბადა. მისი მამა სატვირთო ზომალდზე მუშაობდა, დედა კი ცხრა შვილს ზრდიდა.

1955 წელს ის მალტის განათლების მინისტრად დანიშნეს. აბატა ბარბარამ ქვეყნისთვის ბევრი მნიშვნელოვანი რეფორმა გაატარა: შემოიღო საავადმყოფო დაწესებულებით განათლება, გახსნა პედაგოგიური კოლეჯი და სპეციალური სკოლები შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის, განათლება უფასო გახდა.

1981 წელს მალტაზე საკონსტიტუციო კრიზისი დადგა. მისი დამლევის მიზნით აბატა ბარბარა 1982 წელს მალტის პრეზიდენტად დანიშნეს.

1987 წელს, პრეზიდენტობის ვადის ამოწურვის შემდეგ, აბატა პოლიტიკიდან წავიდა. ის 2002 წელს გარდაიცვალა მშობლიურ ზაბარაში.

ელენ ჯონსონ-სარლიფი (ლიბერია)

ელენი 1938 წელს პატარა აფრიკული ქვეყნის ლიბერიის დედაქალაქ მონროვიაში დაიბადა. 17 წლის ასაკში ის ჯეიმს სერლიფს გაჰყვა ცოლად. ელენ სერლიფი ოთხ შვილს ზრდიდა და ავტოსარემონტო სახელოსნოში ბუდალტრად მუშაობდა. 1961 წელს ქმარს სასტიკი მოპყრობის გამო გაეყარა.

ელენ ჯონსონმა ეკონომიკის ბაკალავრის ხარისხი მიიღო აშშ-ში და ლიბერიის ფინანსთა სამინისტროში მოეწყო სამუშაოდ. რამდენიმე წლის შემდეგ ის მინისტრად დანიშნეს.

1980 წელს სემუელ კანიონ დოუმ ქვეყანაში სამხედრო გადატრიალება განახორციელა. სერლიფს ქვეყნიდან გაქცევამ მოუწია. უკან ხუთი წლის შემდეგ დაბრუნდა, ჯერ შინა პატიმრობაში იყო, მერე კი ათი წელი ციხე მიესჯა.

1996 წელს ლიბერიაში საყოველთაო არჩევნები გამოცხადდა. 2005 წელს ელენ ჯონსონ-სერლიფი პრეზიდენტი გახდა.

2011 წელს სერლიფმა მშვიდობის დარგში ნობელის პრემია მიიღო. ელენ სერლიფი ორი ვადის შემდეგ გადადგა 2018 წელს.

2019 წელს ის ჯანმრთელობის პრობლემების გამო ელჩი გახდა.

მიშელ ბაჩელეტი (ჩილე)

მიშელი 1951 წელს ჩილეს კომუნალ-სისტემაში დაიბადა სამხედრო მოსამსახურის ოჯახში. დაამთავრა პრესტიჟული სკოლა გოგონებისთვის და ჩილეს უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტი.

1990-იან წლებში ჩილეში დემოკრატიულ მმართველობაზე გადავიდნენ. 2000 წელს მიშელ ბა-

ჩალეტი უკვე ქვეყნის ჯანდაცვის მინისტრი იყო. კიდევ ორი წლის შემდეგ მიშელი თავდაცვის მინისტრად დანიშნეს. ამ პოსტზე ის პირველი ქალი იყო ლათინოამერიკულ ქვეყნებში.

2006 წელს მიშელ ბაჩალეტმა საპრეზიდენტო არჩევნებში გაიმარჯვა. მან ჩამოაყალიბა ახალი საპენსიო სისტემა, წარადგინა კანონი შრომის თანაბარი ანაზღაურების შესახებ. შექმნა ეკონომიკური და სოციალური სტაბილიზაციის ფონდი.

მიშელ ბაჩალეტმა 2013 წელს მეორედ იყარა კენჭი და გაიმარჯვა. მან განაგრძო პოლიტიკა, რომელიც გენდერულ თანასწორობაზე იყო მიმართული. ჩამოაყალიბა ახალი სამინისტრო, რომელიც ქალების პრობლემებზე მუშაობდა.

2018 წელს მიშელ ბაჩალეტის პრეზიდენტობის ვადა ამოწურა. მან გაეროში ადამიანის უფლებათა უმაღლესი კომისიის პოსტი დაიკავა.

ზუზანა ჩაპუტოვა (სლოვაკეთი)

ზუზანა ჩაპუტოვა ბრატისლავაში, მუშის ოჯახში დაიბადა. დაამთავრა იურიდიული ფაკულტეტი, გაიარა მმართველობის კურსი და საკუთარი იურიდიული ფირმა

დააარსა. ის ეკოლოგიური სამართლის მსოფლიო ალიანსის წევრი გახდა, რომელიც გარემოს დაცვის საკითხებზე მომუშავე იურისტებს აერთიანებდა.

ზუზანა 14 წლის განმავლობაში მშობლიურ ქალაქ პეზინოკში ტოქსიკური ნარჩენების საფრეის განთავსების წინააღმდეგ იბრძოდა. ის დაუპირისპირდა მდიდარ მშენებელს, რომელსაც ადგილობრივი ხელისუფლებაც უჭერდა მხარს.

მაგრამ 2013 წელს სლოვაკეთის უზენაესმა სასამართლომ დაადგინა, რომ საფრეელი უკანონოა და ეკოლოგიურ ნორმებს არღვევს. ზუზანამ გაიმარჯვა და გოლდმანის პრემია მიიღო — საერთაშორისო ექსპერტები მას იმ აქტივისტებს ანიჭებენ, რომლებმაც თავი გამოიჩინეს ეკოლოგიისთვის ბრძოლაში და მნიშვნელოვანი გაკლენა მოახდინეს გარემოს დაცვაზე.

საპრეზიდენტო მარათონში ზუზანა 2017 წელს ჩაება, როცა პარტია „პროგრესულ სლოვაკეთის“ წევრი გახდა, 2019 წელს მან საპრეზიდენტო არჩევნებში გაიმარჯვა.

ბელა გველმსიანი
568 90 81 22

ასკურავას მეთოდი

ასკურავას მეთოდით, ქირურგიული ჩარევის გარეშე, სწრაფად, ეფექტურად და უმტკივნეულოდ რჩება სხვადასხვა სახის მოტეხილობა, ნადრობი, მენისკი, პერტეხი, პოდაგრა და ძვლების სხვა დაავადებები.

საგვარეულო საიდუმლო დღემდე რჩება საიდუმლოდ და მისი ანალოგი არ მოიპოვება მსოფლიოში.

დღეს ფირმას ხელმძღვანელობს ჩინეთ-ისრაელ-ამერიკის სახალხო მედიცინის აკადემიის წევრის

ბიჭიკო ასკურავას შვილიშვილი, მამიჩი დავით ასკურავა.

მას შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ ტელეფონებზე:
მობ.: 593 55 00 30; 577 41 19 11.
ტელ.: 2 99 96 94; 2 98 86 84.

„საერთო გაზეთი“ მხარდასაჭერი ფონდი № 202375349. სს „საქართველოს ბანკი“. კოდი BAGAGE22. ა/ნ GE19BG000000182763600.

საერთო გაზეთი
შპს საგამომცემლო ცენტრი „საერთო სიტყვა“
გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი: **მანუელ ხარაიჭია**
სარედაქციო კოლეჯი: გელა ზედელაშვილი, ირანდა კალანდაძე (რედაქტორის მოედგილე), თამარ შველიძე მარიამ ჯანჯღავა, გაბა ბურდული, ლევან ბოჭორიშვილი (კომპ. უზრუნველყოფა), ბელა გველმსიანი, თამარ დოლიძე (კონსულტანტი), მთვარისა კვეციანი (კონსულტანტი), ბესიკ ცარციძე (მენეჯერი 599 58-72-50).

მის: თბილისი, ტაშაძის ქ.18;
ტელ.: 593 44-04-01; 593 56-11-18.
E-mail: saertogazeti@yahoo.com
რეგისტ. №202375349; შპს (UDC) 070.23 (479.22) ს-158
გაზეთის გამოცემა შეზღუდულია შპს „ელვა-ჯი“-ს მშვიდობით +995 32 238 26 73; +995 32 238 26 74
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ვებორის პრინციპი არ ეთანხმებოდეს რედაქციის აზრს. ინფორმაციის სიუსტაბა პასუხისმგებელია ვებორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოკვეთისთანავე ერთი ჰვირის ვადაში. შემოსული მასალები ვებორის არ უარუნდება.
© ამ ნომერი აღწერილია საერთაშორისო მასშტაბით.
ინჟინერ შპს „სასაქალ-დასაქალის“ სტამბაში. აგლავის 39. ტელ: 234-39-99

ISSN 2233-3983
ISBN 977-22333-9800-1

2 008311 231562